GÜVEN
SİGORTA SOSYETESİ
Hayat, yangın, nakliyat, kaza
Galata - Tel: 44969 - 40630

Cumhuriyet

17 nci yıl sayı: 5934

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

Pazar 16 Şubat 1941

İzmir Öğretmenleri tarafından çıkarılan ve mecmuacılık tarihinde mühim bir boşluğu dolduran
ORTA OKUL
aylık talebe mecmuasının müfredata uygun ve derslere yardımcı üncü sayısı çıktı. Çocuklarınıza alınız.
İzmir Kestelli 834 üncü Sokak No. 16
İstanbulda her yerde bulabilirsiniz.

İhtiyacdan fazla hububata hükûmet el koyuyor

Buğdaya 8-8,5 kuruş kıymet biçildi

İktısad Vekilinin mühim beyanatı

Müstahsil hukuku tamamen emniyet altına alınmıştır

Köylüye tohumluk ve yemeklik buğday hissesi geniş mikyasta ayrıldı

Ticaret Vekilimiz Mümtaz Ökmen

Ankara 15 (Telefonla) — Müstahsilin elinde bulunan ve yemeklik ihtiyacından fazla olan hububata hükûmetin el koyduğuna dair kararname dolayısile Ticaret Vekâleti vazifesi cümlesinden olan bütün tedbirleri almış bulunuyor. Ticaret Vekilimiz Mümtaz Ökmen bu münasebetle bugün bana şu beyanatta bulundu:

«— Hükûmet, halk ve millî müdafaa ihtiyaçlarının zarurî kıldığı ve bu gün- [Arkası sahife 3 sütun 7 de]

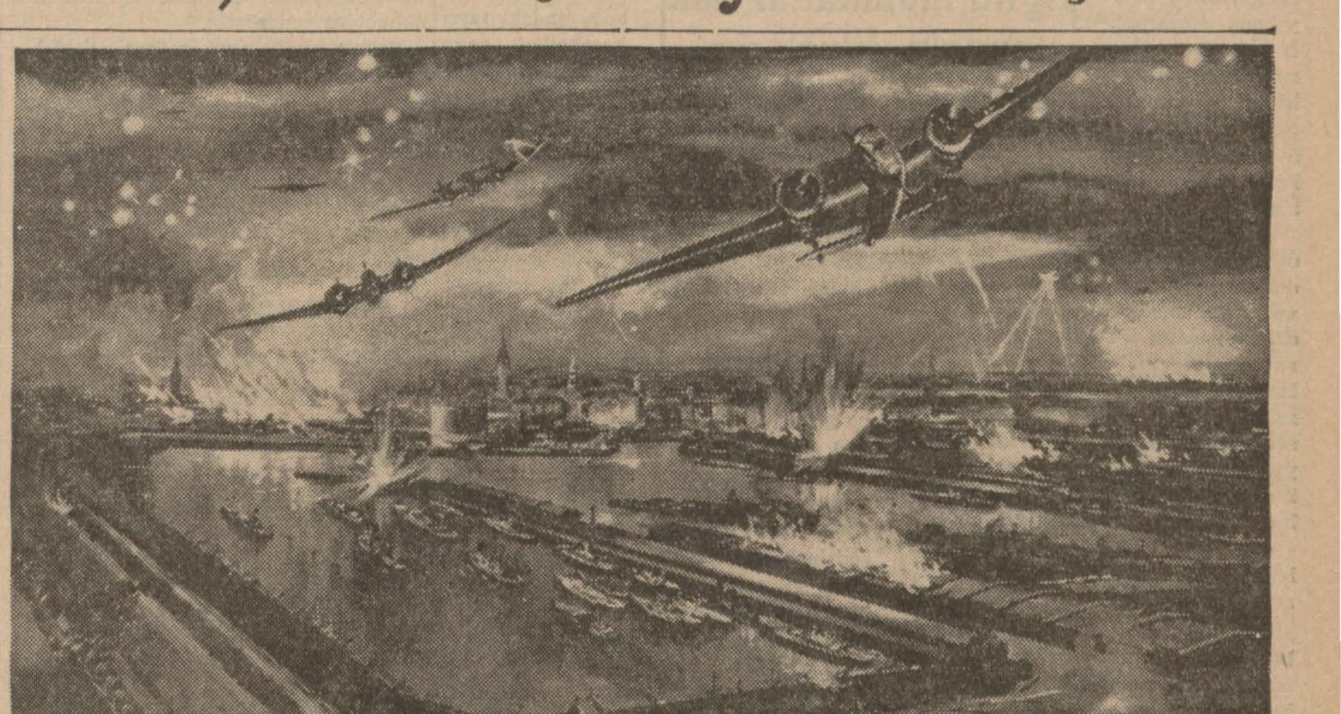

İngiliz hava kuvvetlerinin mütemadî ve ağır darbelerine maruz kalan Hamburg limanına gece akınını tanzir eder resim

Yugoslav Hariciye Nazırı M. Markoviç

Times'in verdiği mühim haber

YUGOSLAV, BULGARYA VE TÜRKİYE ARASINDA

Siyasî müzakerat yapılmaktadır

Berlin ise; Balkanlarda yakın ve vahim hâdiselere intizar ediyormuş

Londra 15 (a.a.) — Timesin diplomatik muhabiri neşrettiği bir makalede, Yugoslavya ve Bulgaristanla görüşmelerine devam suretile yapmakta olduğu sessiz faaliyet dolayısile Türkiyeyi tebcil etmektedir. Muhabir, bu diplomasinin çekingenlikten geldiğini söyliyen Alman iddialarını enerjik bir surette reddeylemekte ve şu ciheti tebarüz ettirmektedir ki, halen yapılmakta olan Türk - Bulgar görüşmelerine [Arkası sahife 5 sütun 4 te]

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu

Gr!. Franko'nun tavassutu boşa çıktı!

Weygand; Trablustaki İtalyan fırkalarının Tunusa geçmeleri ricasını reddetti!

Madrid 15 (a.a.) — General Franko ile Sunner dün akşam saat 21,30 da otomobille Madride dönmüşlerdir.

Mülâkat etrafındaki tefsirler

Londra 15 (a.a.) — Franko - Mussolini ve Franko - Peten mülâkatlarını hülâsatan tahlil eden Times diyor ki:

«Muharib, sabık muharib ve gayrimuharib olan üç Lâtin milletinden, son aylar zarfında takib ettiği ihtiyatkâr siyasetten dolayı en ziyade memnun olacak bir vaziyette bulunanı İspanyadır. Mihverin istikbali nispeten pembe göründüğü zamanlarda bile her türlü harb tahrikâtına mukavemet etmiş olan Franko'nun, Mussolini'nin hezimet altında ezildiği şu sırada büsbütün ihtiyatlı davranacağı muhakkaktı.»

İsviçre gazeteleri de İspanyanın bitaraflıktan ayrılmıyacağı kanaatindedir. İsviçre ajansının Vişiden aldığı bir habere göre mihver devletleri, İspanyayı İngiltere ve Amerikaya bağlı olmaktan kurtarmak için İspanyaya iaşe maddeleri göndereceklerdir.

Yunan gazetelerine göre, Mussolini, Franko vasıtasile Peten'e yalvararak Graziani ordusunun bakiyesini Tunustan geçirerek kurtarmasını istemiştir.

Londranın akşam gazetelerinden biri, General Weygand'ın bu talebi reddettiğini yazıyor.

Balkanlılar Balkanları hançerliyemezler!

Bulgaristandan sonra Yugoslavyadan istenilebilecek olan nedir? Bilmiyoruz. Fakat eğer bu ...k İtalyaya yardım vesilesile Yunanistanı arkadan vurmağa ...aylık ise buna Yugoslavyanın gönül hoşluğile muvafakat edeceğini farzetmek bizce yersizdir. Çünkü böyle bir istek ...nız Yunanistanı değil, bütün Balkanları vurmak demektir.

Almanyanın Rumanyadaki tahşidatından azıtarak bu devletin Arnavudlukta müşkülâta ... müttefikine yardım maksad ve ih... nerede ise Bulgaristanı da istilâ üzere bulunduğuna dair olan ha...n tekzib, teyid ve türlü tevil yo... gürültüleri henüz ağızları ve fi... işgal ederken Almanyadan vuku ... d a v e t üzerine Yugoslavya ...il ve Hariciye Nazırının Salz...giderek M. Hitler'i ve von Rib...p'u görüp dönmeleri daha ziyade ... tesirli bir dedikodu mevzuu da...kil etti. Almanyadan davet vuku ...bulmaz Yugoslav Başvekilile Hariciye Nazırının palaspandıras tabirine ...bir telâş içinde ansızın ve derhal ... çıkmalarını hayra yormıyanlar ...ndeki şüpheyi gizlemiyerek Yu...yanın da r o t a s ı n ı hiç ol... yeni nizama katılmak şeklinde ... suyuna uyduracağına ihtimal ...ler ve böylelikle bir Balkanlı dev... daha kendi rızasile Alman b o...ruğu altına girmekte olmasına ...nmışlardır.

...ba öyle midir? Bizce böyle hük...ler biraz istical ile hareket etmiş ...uyorlar. Yugoslavyanın ötedenberi ...ettiği ihtiyatlı siyasetin her tara...lebilen çok yumuşak edasına ba...k yukarki şekilde düşünenler şüp...de bütün bütün h a k s ı z görü...ler bile millî birliğini kan ve ateş ...rtınalardan çekip çıkarmış olan ...lavyanın müstakil devlet vaziyetini ...kolay f e d a edip geçivereceğini ...etmek çok zordur. Yeni büyük ...buhranı karşısında ihtiyatlı Yu... siyasetinin şimdiye kadar takib ve ...edegelmiş olduğu formül malûm...bitaraflık, Avrupaya verilecek iktı...yeni nizam için her türlü görüşme...hazırlık, vatan hududlarına vuku ...ak memleketin emniyet ve selâme...tehlikeye koyabilecek taarruzlara ...-bunlar nereden gelirse gelsin... h l a mukabele.

...siyasette kasırgalar önünde eğil...i bilen sazların elâstikiyeti bulun...a elbet dikkat ediyorsunuz. Harb ...asına karışmamak için Yugoslav...hasma silâh vermemek istiyen bir ...saklığın bütün anatını gördük. Fa...u ihtiyatlı hareketin son deminde ...irlü mukavemetten tecerrüd eden ...e s l i m i y e t t e karar kılabi...ni farzetmeğe bizce yer yoktur. ...nizam bir formüldür ki Yugoslavya ...müzakereye mütehammil beynel...bir iktısadî mevzu olarak telâkki ...r. Bu şeklile bu telâkkiye denilecek ...ulunamaz. Eğer yeni nizam iktısadî ...larını atlayarak siyasî hakimiyet ...hkûmiyet şekilleri arzederse Yu-

YUNUS NADİ

[Arkası sahife 5, sütun 1 de]

Yugoslavya metanetini bozmuyor!

Salzburg mülâkatından müspet bir netice çıkmadığı anlaşılıyor

Nazırlar dün Belgrada dönerek hemen Kral Naibile görüştüler

Almanya, bir Balkan taarruzu takdirinde Yugoslavyanın kararını öğrenmek istemiş

Alman Hariciye Nazırı Fon Ribbentrop

ANKARA
Radyo Gazetesi

«Hitler ve Ribbentropla Yugoslav nazırları arasında cereyan eden mülâkat hakkında neşredilen tebliğ, konuşmaların dostluk havası içinde [Arkası sahife 5 sütun 2 de]

HARB VAZİYETİ

İngilizler Trablusgarba gidecekler mi?

Yunan ordusu, daha büyük mikyasta harekât için hazırlanmaktadır.

Libyada:

Son İngiliz tebliğleri Libyada bir ileri hareketten bahsetmemektedirler. İngilizlerin Nil ordusu Trablusgarba doğru gidiyor mu; yoksa durdu mu? Durduysa bu tevakkuf yeni bir hız almak için yapılması mecburî olan muvakkat bir duraklama mıdır; yoksa İngilizler, Balkanlardaki karışık vaziyeti nazarı itibara alarak Sidre çölünün garbına geçmekten vaz mı geçtiler?

9 şubat pazar akşamı, Kahireden verilen İngiliz tebliği, «Trablusta, zırhlı kuvvetlerimizin ileri unsurları, El'ageliya'yı zaptetmişlerdir» diyordu. [Arkası sahife 5, sütun 5 te]

İzmir vapuru

Bükreşteki İngiliz, Norveç, Hollanda ve Belçika diplomatlarını getiriyor

Bükreş 15 (a.a.) — D. N. B.

Türk «İzmir» vapuru ile bugün saat 16 da Köstenceden, Bükreşteki İngiliz elçisi, Rumanyadaki İngiliz konsolosluğu ve İngiliz kolonisi mensubları ile Norveç, Holanda ve Belçika diplomatik mümessilliği ve kolonisi azası hareket etmiştir.

İtalyan somalisinde

Mühim bir liman işgal edildi

Bingazide pek çok top alındı, Keren'de muharebe şiddetlendi

Kahire 15 (a.a.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libyada: Bingazinin cenubundaki muharebede, 103 sahra topu, iki hava ağır dafi topu, 20 hafif hava dafi topu musadere edilmiştir. Esirlerin ve iğtinam olunan harb malzemesinin sayılmasına devam olunmaktadır.

Eritrede: Keren mıntakasına doğru şimalden ilerleyen kollarımız tarafından şayanı memnuniyet terakkiler kaydedilmiştir. Bizzat Keren mıntakasında, düşman takviye edilmiş olmakla beraber, tazyikimiz artmaktadır.

Habeşistanda: Yeşil Nil bölgesinde, Keisan, Sudan müdafaa kuvvetlerine mensub cüzütamlar tarafından işgal edilmiştir. Diğer taraftan Asoranın cenubu garbisinde bir İtalyan müfrezesi, baskına uğratılarak geri püskürtülmüş ve büyük zayiata uğratılmıştır.

İtalyan Somalisinde: Salı günü Afmadu'nun zaptı üzerine Cenubî Afrika Birliği kıt'aları, mühim Kismapu İtalyan limanını işgal etmişlerdir. Bu bölgede, toplar, tanklar iğtinam edilmiş ve bir miktar esir alınmıştır. Kismapu limanında tayfası tarafından batırılmış [Arkası sahife 3, sütun 5 te]

BERLİNDE

Ağır İngiliz taarruzlarına intizar!

Şehirde alelâcele sığınaklar yapılıyor

Britanya hava kuvvetleri Rhur mıntakasını, Hollanda, Norveç ve Manş üslerini on iki adayı mütemadiyen bombalamaktadır

Berlin 15 (a.a.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Berlinde yakın bir zamanda şiddetli İngiliz hava taarruzları beklenmektedir. Yakında kış mevsimi geçerek havalar tayyare akınlarına müsaade edeceği için herkes önünmüzdeki akınların çok şiddetli olacağında müttefiktir. Bütün şehirde pasif korunma tertibatı yapılmakta, büyük meydanlarda gece gündüz çalışılarak muazzam sığınaklar yapılmaktadır.

Birkaç hafta evvel Wilhelmshaven üzerine yapılan taarruz, bitaraf mahfillerin aldığı malûmata göre çok uzun sürmüş ve çok şiddetli olmuştur. Hasaratın son derece ehemmiyetli olduğu bildirilmektedir.

Almanlar da topyekûn hava harbine hazırlanmaktadırlar. [Arkası sahife 5, sütun 3 te]

Pasifikte hava değişti!

Japonya, bir harb ihtimali görmüyor

Vaşington'a giden yeni elçi Ruzvelt'ten dostluğa yardım istedi

Reis Ruzveltin müstehzi bir anında alınmış resimlerinden...

Vaşington 15 (a.a.) — Yeni Japon sefiri Amiral Nomura bugün Mr. Ruzvelt tarafından kabul olunarak itimadnamesini takdim etti. Japon sefiri söylediği nutukta «Pasifik denizinin her iki tarafın da büyük bir endişe doğurmuş olan Japon - Amerikan münasebetlerinin yeni inkişafından» da bah- [Arkası sahife 5 sütun 4 te]

İNGİLTERE

Kat'î kararını, Sofyada bir daha teyid etti

Sofya 15 (a.a.) — Röyter: İngilterenin Sofya elçisi Rendel, dün akşam Bulgar Hariciye Nazırı Popof'la yaptığı görüşme esnasında, Bulgaristanda halen mevcud vaziyet hakkında İngiliz hükûmetinin noktai nazarını teyid etmiştir. Bu görüşme, bir saat sürmüştür.

Renkli harita serimiz

Bugünkü Avrupa haritası

6 ncı sahifemizde bulacaksınız

Bir buçuk sene harbden sonra Avrupa

Yazan: Ömer Rıza Doğrul

[1939 harbinin başlamasından beri Avrupa haritası değişiyor ve bu değişiklik devam ediyor, daha da devam edecek ve kimbilir ne zaman bu sürekli değişiklik bir istikrarla neticelenecek? Şimdilik, değişiklik devrindeyiz. Belki bu tahavvüllerin yeni bir mahiyet alacağı safhaya giriyoruz. Onun için harbin başından bugüne kadar karşılaştığımız değişiklikleri tespit etmekle ve bu değişikliklerin nasıl vuku bulduğunu anlatmakla harbin geçirmiş olduğu safhaları tavzih etmek ve geçireceği safhaları da mümkün mertebe aydınlatmağa çalışmak istiyoruz.

[Arkası sahife 3, sütun 4 te]

Dün limanda bir kaza oldu

Bir romorkörle bir mavna parçalandı

Kaybolan bir amelenin öldüğü zannediliyor

(Resimlerde parçalanan motörün, başka mavnalara fırlıyan parçaları, Müddeiumuminin vak'a mahalline gidişi, ve infilâkla hasara uğrayan bir mağaza görünmektedir — Yazısı üçüncü sahifemizdedir)

Birkaç söz

Fedakârlıkta müsavat

Memleketimizde benzin tasarrufunu temin maksadile bundan iki buçuk ay kadar evvel hususî otomobillerin işlemesi menedilmiş, çalışan taksilerin sayısı da yarı yarıya azaltılmıştı. Dünya harbinin icab ettirdiği bu fedakârlığa, patron olsun, şoför olsun bütün alâkadarlar ayni derecede katlanmağa mecburdular şüphesiz.

Fakat ne oldu?

Hususî otomobil sahiblerinin bir kısmı ile taksi sahibi patronların çoğu, artık lüzum hissetmedikleri şoförlerine yol verdiler. Bu suretle, iki buçuk aydanberi 900 ilâ 1000 kadar şoförün işsiz, güçsüz bir halde kahve köşelerinde süründüğünü işitiyoruz. Kendilerile beraber ailelerini, çoluk çocuklarını da hesaba katarsak, iki, üç bin kadar vatandaş benzin tasarrufuna kurban oluyor demektir.

Millî maksadlarla katlanılan bütün fedakârlıkların alâkadarları müsavi derecede müteessir etmesi lâzım değil midir? Benzin yasağı yüzünden altındaki otomobili aldığımız zengin, nihayet tramvaya biner. Bu, onun nazarında belki bir fedakârlıktır. Fakat kapı dışarı edilen şoför çocuklarile beraber aç kalırsa, bu fedakârlık hududlarını aşan haksız bir mahkûmiyet olmaz mı?

Eğer benzin tedbirleri devam edecekse, hükûmetten rica ediyorum, kararnameden sonra işinden çıkarılan bütün şoförlere, güç ... sa almakta oldukları ücretin yarısını ödemeleri ... sahiblerini mecbur tutsun ve bu hal, benzin yasağı kaldırılıncıya kadar böylece devam etsin. Millî menfaatler uğrunda müsavi fedakârlık başka türlü olmaz ki!

N.

Büyük Muasırlar

Yazan: W. Churchill

İngiltere Başvekili

25

Bernard Shaw

Ona şiddetle hücum eden bir kitab yazmıştım

Bilâhara onunla yaptığım mülâkatlar hakkındaki fikirlerimi tamamen değiştirdi

Bernard Shaw hayatımın ilk antipatilerinden birini teşkil etmişti. Hatta yazılıp da bir türlü neşriyat âleminin ziyasına ulaşamıyan bir eserim sadece ona tevcih olunmuş, müthiş bir hücumdan ibaretti. Bu eseri Hindistanda küçük rütbede genc bir zabit olarak vazife görürken 1897 yılında yazmıştım. Fakat bu da durup dururken vukua gelmemişti. Shaw o müstehzi üslûbile küçük bir harbdeki beceriksizliğini bahane ederek İngiliz ordusile alay ediyordu.

Aleyhine yazdığım eseri tabettiremediğimden onunla görüşüşümüz arasında dört beş sene geçmişti. Validem artist ve tiyatroculukta ileri giden mehafille daima temasta idi ve onlarla çok görüşürdü. Bir gün beni de beraberine alıp Bernard Shaw ile öğle yemeğine götürmüştü. Meşhur muharriri çok şen ve hoş sohbet buldum. Yalnız sebze ve yemiş yiyor, sudan başka birşey içmiyordu. Merak ettim ve kendisinden hakikaten hiç şarab içip içmediğini soracak oldum:

«— Yavrum, dedi, su içmekle bile içim içime sığmıyor, bir de şarab içersem büsbütün kabıma sığmam!»

Cevabın hoşluğu, telmihin güzelliği, beni susmağa mecbur kılmıştı. Belki de onun aleyhinde yazı yazdığımdan haberdardı da bana bu cevabı vermişti. Harbden sonra Shaw ile birkaç uzun mülâkatım vardır ki bunları hiç unutamam. Onunla politika işlerinden, bilhassa İrlanda meselesinden ve sosyalizmden konuşmuştuk. Hatta bu mülâkatların onun nezdinde de pek nahoş bir tesir bırakmadığını zannediyorum, çünkü bana eserleri arasında en çok sevdiği ve beğendiği «Kadınlara sosyalizm rehberi» adlı kitabından bir tane hediye etmişti. Ve kitabı verirken «bu kitabı okumamanız için en güzel bir yol, size bir tane hediye etmektir» demişti. Bunda âteşin muharrir yanılmıştı. Çünkü bu cevval, çâlâk ve ruhan tenkidci yaratılmış insanın bana verdiği kitabı okumamama imkân yoktu.

. . . .

Bernard Shaw'un biyografyasını yazanlardan Edward Shanks, onun hakkında şu satırları yazmıştır: «Bernard Shaw'un İrlandada doğduğundan ziyade, 19 uncu asır içinde şöhrete eriştiğini hatırlamak daha faydalıdır» Ben de bu mütaleaya tamamen iştirak ederek diyebilirim ki onda İrlandalılık tesirlerini, çok müşkülpesend bir araştırmadan sonra bulmak kabildir Bu tesirlerin herhalde ikinci hatta üçüncü plânda geldiği muhakkaktır.

Unutmamalıdır ki 19 uncu asrın hep büyük harflerle yazılan bir çok yeni hareketleri onun üzerinde büyük tesir ve izler bırakmıştır. Bundan maada, zekâsını ve yazı yazmak kabiliyetini ispat edinciye kadar Londrada Shaw epey zaman yani sekiz on sene, sefalet çekmiş bir insandı. Bu zaman zarfında annesinin gönderdiği para ile geçindiğini bizzat kendisi de itiraf etmektedir.

Muharrir ilk şöhretini 1892 de yazdığı «Dulların Evleri» adlı piyesile yapmıştır.

İrlandada geçen gençlik seneleri Shaw'a din ve asalet mefhumları üzerinde garib düşünceler telkin etmiştir. Ailesinin fazla dindarlığı ve bir baronla olan sıhriyeti dolayısile bu iki mefhuma, yani din işlerile fazla meşgul olmak ve kokozluğuna rağmen gene asilzadelerin pozunu takınmak hususundaki tarzı hareketleri onun üzerinde fevkalâde makûs tesirler husule getirmişti. Öyle ki otuz yaşına girdiği zaman ne birine, ne de diğerine kat'iyyen inanmaz olmuştu. Bu itibarla, onun bu iki müessesevi fena halde hırpalaması ve alaya alması hep bu çocukluk devrelerinden kalma izlere atfolunabilir. Bir asilzadeye kurbiyet dolayısile mahalle çocuklarile oynamasına müsaade olunmıyan George Bernard daha o zamanlar asalet iddialarına karşı hınc beslemekte idi.

Otuz yaşlarında zeki, ateşli ve kalemi çok kuvvetli bir muharrir olarak kabul edildiği zaman Shaw artık Londra sosyetesinin en yüksek tabakasına da kabul olunmuş gibiydi. Musiki, resim ve edebiyata olan tabiî meyil ve istidadını bilgi ve tecrübe ile de kuvvetlendirmişti. Artık herkes ondan umumî toplantılarda, nutuklar, konferanslar taleb ediyordu. Shaw'un, Marxist nazariyelerle ilk teması ve onlara ilk meyli 1889 yıllarına raslamaktadır. Daha sonraları Shaw, Sidney Weff'e meylederek Karl Marx'i büsbütün yere batırmıştır.

Bu iddiacı adamın bütün yazılarında Allah isminin geçmediği, daha doğrusu sadece bir konuşma tarzında ve ifadede kullanmakla beraber, ulûhiyet manasile Allah kelimesini kullanmadığını ve onun yerine (hayat kuvveti) kelimesini icad ettiğini görüyoruz. Ve kendi kendimize sormakta haklıyız: Acaba sosyalizm nazariyelerine inkılâb etmiş ulûhiyet böyle mi ifade olunmak icab ediyordu?

(Arkası var)

Halic vapurları için yeni kararlar

Belediye, Halic vapurları seferlerinin zararal idamesinin devamına imkân olmadığını Münakalât Vekâletine bildirerek idarenin ya yakın sahiller (eski Akay) vapur işletme idaresine bağlanılmasını, yahud şehir sahillerinde vapur işletmek hakkı Belediyenin olduğundan yakın sahiller vapur işletme idaresinin de Belediyeye verilmesini istemiştir.

Diğer taraftan Belediye müessesevi zarardan kurtarmak için bazı tedbirler almıştır. Bu meyanda idareye rekabet yapan otobüs seferlerinin kaldırılarak daha gerilere alınması ve Eyüb gibi ahalisi fazla olan iskelelere doğru seferler yapılması kararlaştırılmıştır.

İdarenin iki vapuru da yeniden tamir edilmiştir. Bu suretle oradan kaldırılacak 24 otobüs, daha gerilere ve şehrin kalabalık semtlerinde çalışacaktır.

İki tramvay

Dün birbirine girdi, saatlerce münakale durdu

Dün sabah Aksarayda bir tramvay kazası olmuştur.

Aksaraydan Ortaköye hareket eden 75 numaralı tramvay, Lâleli camii önlerinde motörü bozularak durmuştur. Vatman, arabayı her hangi bir kazaya sebebiyet verme - mesi için geri almak istemiş, fakat arka vagonu bu sırada geriden gelmekte olan 68 numaralı Sirkeci - Topkapı arabasına bindirmiştir.

Çarpışma şiddetli olmuş, Ortaköy-Aksaray tramvayının römorku ile Topkapı - Sirkeci tramvayının öndeki vagonu bir hayli hasara uğramıştır. Camların kırılması neticesi bir kaç yolcu hafif surette yaralanmıştır. Fakat yocular pek çok halecan ve korku geçirmişlerdir. Üste - lik de hâdise, bu hatta, tramvay münakalâtının inkitaa uğramasına sebebiyet vermiştir.

Bozuk arabaların sefere çıkarıl - ması, kazadan sonra bir de saatlerce halkın yolundan alıkonulması her halde tedbirsizliğe delâlet eder. Dün bu kanaatle bize müracaat eden bir çok kariin fikirlerini tasdikten başka yapacak bir şey bulamadık. İdarenin nazarı dikkatini celbederiz.

Tramvay idaresi 20 otobüs satın alıyor

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar dün sabah İstanbul Tramvay ve Elektrik idaresine giderek Umum müdür Hulki Eremle idare rüesasının bir toplantısına riyaset etmiştir. İçtimada Nafıa Vekâleti Şirketler komiseri Mustafa Arifle birlikte bugün Ankaraya giderek tek bilet tarifesi ve İstanbul tramvayına aid diğer işler hakkında Dahiliye ve Nafıa Vekâletlerile temas edecek olan müdiri umuminin takib ve intac edeceği işler görüşülmüştür.

Bundan maada evvelce otobüs satmak üzere Tramvay idaresine müracaat eden bir firmanın daha ucuz teklifte bulunması üzerine kendisile anlaşılamamış olan Leylant ismindeki İngiliz firmasının tekrar vaki müracaati tetkik edilmiş ve yirmi otobüsün hemen celbi hususunda bu firma ile bir anlaşma hasıl olmuştur.

MAARİFTE

Eğitmen kursuna alınacak talebe

Nisanda başlıyarak olan eğitmen kurslarına 1665 talebe alınmasına karar verilmişti. Yapılan tetkiklerden kurslarda bu miktardan daha fazla yer olduğu anlaşıldığından, alınacak talebe sayısı 2500 e çıkarılmış, buna göre hazırlık yapılması için Maarif Vekâleti vilâyet maarif müdürlüklerine yeniden emir ver - miştir.

Talebe Yurdları kontrol edilecek

Yapılan tetkiklere göre, şehrimizdeki talebe yurdlarından bazılarında murakabe teşkilâtının zayıf olması yüzünden, talebenin gece geç vakte kadar dışarıda vakit geçirdiği, çalışma vaziyetinin bozuk olduğu, bu arada temizliğe ve yemeklere dikkat edilmediği anlaşılmıştır. Bu hususlar etrafında Maarif müdür - lüğü alâkadarların nazarı dikkatini celbetmiştir. Ayrıca Maarif müfet - tişleri de yurdları teftiş edecekler, vazifelerinde ihmal edenler hak - kında takibat yapacaklardır.

Şehir ve Memleket Haberleri

İktısad Vekili İstanbulda

Pamuk ipliği tevzii işi tanzim ediliyor

Bütün fabrikalar; Yerli Mallar Pazarları emrinde çalışacaklar; eksik kalacak miktar için ithalâtı da hükûmet deruhde etti

İktısad Vekili Hüsnü Çakır dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Öğrendiğimize göre Vekilin bu seyahati bilhassa pamukipliği sanayii, mubayaatı ve tevziatı için Koordinasyon heyeti tarafından ittihaz edilmiş olan mühim kararla alâkadardır.

Şehrimizde bulunan İktısad Vekâleti Sanayi tetkik heyeti reisi Şevket Süreyya da ayni işle meşguldür. Dün Yerli Mallar pazarları merkezinden Şevket Süreyya ve Sümer Bank Yerli Mallar müesseseleri müdürü Ahmed Özbakırın iştirakile toplantı yapılmış ve Koordinasyon heyeti kararına göre pamukipliği toplama ve tevziat işine verilecek şekil tamamen ihzar olunmuştur. Öğleden sonra bu hususta İktısad Vekiline izahat verilmiştir. Pamukipliği işlerini tedvire Yerli Mallar Pazarları müessese müdürlüğü memur edilmiştir. Bu suretle Yerli Mallar Pazarlarının işi büyük bir ehemmiyet kesbetmiştir.

Memleketimizde halen 3 devlet fabrikası ve 10 hurusî fabrika pamukipliği imalâtile meşgul olmaktadır. Bütün bu fabrikalarda Yerli Mallar Pazarlarının birer mümessili bulunacaktır. Bu mümessiller taayyün etmiştir. Derhal vazifelerine hareket edeceklerdir.

Dünden itibaren bu fabrikaların bütün stokları Sümer Bank Yerli Mallar müesseseleri müdürlüğü emrine alınmıştır. Bundan sonra bu fabrikalar tamamen Yerli Mallar emrinde çalışacaktır.

Pamuk ipliğinin dahilde temin edilemiyen kısmının hariceden teminini de hükûmet deruhte etmiştir.

İplik tevziatı sınaî müessesata münhasıran İstanbulda Yerli Mallar Pazarları müesseseler müdürlüğü tarafından yapılacaktır. Fakat el dokuma tezgâh - ları için Yerli Mallar Pazarları toptan ve perakende şubeleri olmıyan yerlerde Ziraat ve Halk Bankaları şubeleri, Manisada da Manisa Bağcılar Bankası tevziat yapacaktır. Buralara iplik sevkiyatı başlamıştır.

Teftiş heyeti reisi tetkikat yapıyor

İktısad Vekâleti heyeti teftişiye reisi Mustafa Nuri Anıl dün şehrimize gele - rek tetkikata başlamıştır.

Aldığımız malûmata göre, İktısad Vekâleti heyeti teftişiye reisi İstanbulda bilhassa pamukipliği tevziatı işinin Yerli Mallar Pazarlarına verilmesinden evvel tevizatta görülen bazı usulsüzlükler ve bu hususta yapılmış olan ihbarları tetkik edecektir.

Veklâet teftiş heyetinden bazı müfettişlerin de bu mühim mesele ile meşgul olacakları anlaşılmaktadır.

Yapağı mubayaatı

Ticaret ve İktısad Vekâletlerinden yapılan davet üzerine bütün mensucat fabrikatorları Ankaraya gitmiştir.

Öğrendiğimize göre, yurdun diğer yerlerinden gelen mensucat fabrikatörlarının da iştirakile Ankarada toplantı yapılacak ve hükûmetin tamamen mubayaa etmiş olduğu yapağı stoklarının ne miktarının hususî mensucat fabrikalarına tahsis olunacağı, bunların fabrikalarca mubayaa fiatı ve alış tarzı üzerinden görüşülecektir.

Yapağıların mubayaasına memur edilen Sümer Bank tacirler elinden mal - ları almakta devam etmektedir. Fakat mubayaa fiatı kat'î olarak henüz bildirilmemiştir.

10,000 çuval kahve

7000 i İstanbul, 3000 i de İzmir mıntakalarına tevzi edilecek

Ticaret Vekâleti, memleketimize gelmek üzere olan 10,000 çuval kahvenin 7000 çuvalının İstanbul Kahve İthalât Birliği, 3000 çuvalının da İzmir Kahve İthalât Birliği emrine verildiğini bildirmiştir. Bu birlikler kendi mıntakaları olan vilâyetlere tevziat yapacaklardır.

5000 otomobil lâstiğinin tevzii

Son parti eşya ile birlikte şehrimize gelen 5000 otomobil lâstiğinin tevzii ile meşgul olan komisyon, Ticaret Vekâletine müracaat ederek bunlardan resmî dairelerle vilâyetlere tevzi edilecek miktarın tespitini istemişti. Filhakika bu lâstiklerin tevzi edilmemesi yüzünden halen bazı arabalar garajlara çekildiği gibi vilâyetlere aid tevziatın şehrimizde yapılacağını zanneden bazı araba sahibleri de bulundukları yerlerden kalkıp İstanbula gelmişlerdir. İstanbul Vilâyetinin Ticaret Vekâletine vaki müracaati üzerine dün Vekâletten gelen cevabda tevziata aid cetvelin gönderildiğini, pazartesi günü İstanbula gelecek olan bu cetvel dairesinde hemen tevziata başlanılması bildirilmiştir. Vilâyeltere taksim edilen kısımlar ise oradaki acentalara gönderilecektir.

Yeni ihracat hazırlıkları

İngilizlere zeytinyağı ve Almanlara tiftik satılacak

İngiliz koorporasyonu ile İngiltereye yapılacak ihracat için yeni mukaveleler akdi maksadile şehrimize gelmiş olan İzmir ithalât ve ihracat birlikleri umumi kâtibi Atıf bugün İzmire dönecektir. Dün, İngiliz koorporasyonunda son temaslar yapılmış ve İzmirden İngiliz - lere 5,000,000 kilo zeytinyağı satılması için yeni bir mukavele yapılmıştır. Bu ihracat serbest dövizle yapılacaktır.

Almanyaya tiftik gidiyor

Almanyanın memleketimize sattığı lokomotifler bedeli ile karşılaştırılacak olan 1,200,000 liralık tiftiğin verilebileceği Almanlara bildirilmiştir. Almanlar bunun ilk partisi olan 200,000 liralık miktarını derhal alacaklardır.

Demir mübayaatı

Amerikadan mübayaa olunacak olan ve akreditifi açılmış bulunan demir ve madenî malzemeye aid komisyoncuların teklifleri düne kadar yapılmıştır. Fakat bu teklifler içinde maksada muvafık olanı görülmemiştir. Bütün mesailerini İngiltereye hasretmiş olan Amerikan firma ve gruplarının pek azının mümessili teklifte bulunmuştur. Yarın yeniden bazı temaslar yapıla - caktır.

VİLÂYETTE

Adliye Vekili, Valiyi ziyaret etti

Şehrimizde bulunan Adliye Vekili Fethi Okyar dün Vilâyete gelerek Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmiştir. Adliye Vekili ya - kında Ankaraya gidecektir. Adliye Vekâleti istinaf mahkemelerinin teşkili dolayısile usule taallûk eden bazı kanun lâyihalarını hazırla - maktadır.

Sirkeci meydanı yeni şeklini alıyor

Sirkecide Beşir Kemal eczanesi karşısında ve Viyana oteli önündeki sahada bulunan binaların yıkılması işi ikmal edildiğinden şehircilik mütehassısı bu mahal için bir proje hazırlamış ve İmar müdürü de mahallinde tetkikatta bulun - muştur.

Yakında Beşir Kemal eczanesinin önündeki tramvay kavisi ıslah edilerek yıkılan mahalle doğru getirilecek ve Sirkeci rıhtımına giden yol da asfaltlanacaktır. Belediye müsaid fırsatlarla bu caddedeki mütebaki binaları Demirkapı istikametinde tamamile kaldırarak Sirkeci garının etrafını açacaktır.

Baba - Oğul iki muhtekir!

Depo ettikleri manifatura eşyası piyasaya verilecek

Fiat Murakabe bürosu, bir müddettenberi üzerinde tetkikat yapılan mühim bir manifatura ihtikârını nihayet tamamen meydana çıkartmıştır. Evvelce manifatura ticaretile hiç bir alâkaları yokken harbden sonra gizli depolarda manifatura stokları vücude getiren bir baba ve oğla aid olan manifaturaların satışlarına aid yapılan tetkikler ikmal olunmuş, müteaddid satışların faturasız yapıldığı ve bir çoklarının fahiş fiatla satıldığı tespit olunmuştur.

Fiat Murakabe bürosu bu gizli stokları bulmuş ve vaziyed etmiştir. Bunlar yarından itibaren piyasa - nın ihtiyacı nispetinde tevzi olunmağa başlanacaktır.

Kitab ve mecmua ihtikârı

Beyoğlunda bir maruf kütübhanenin kitab ve gazete satışlarında ihtikâr yaptığının ihbar edilmesi üzerine açılan tahkikat dün ikmal olunmuştur. Bu kütübhanenin Fransız frangı kurunu 5 - 7 kuruştan hesab ettiği faturalarla tespit olunmuştur. Halbuki dün Kambiyo müdürlüğü Fransız kurunun 3 kuruştan hesab edileceğini bildirmiştir.

Her iki ihtikâr hâdisesi de bugün Fiat Murakabe komisyonuna verilecektir.

HEM NA[...] MI[...]

Amerika[...] nasihatle[...]

Aziz okuyucular[...] ları lütfen oku[...] *«Amerikanın [...] kında, en az söylenebil[...] politikanın şimalî Ame[...] menfaatlerine mugayir o[...]*

Amerikalılar, Avrupa [...] cadeleleri dışında kalm[...] sahibdiler. Çünkü coğraf[...] nın Afrikaya doğru ya[...] onları muhafaza ediyord[...]

«Amerikalılar, Avrup[...] kavgalarını sükûnetle v[...] ve sonra ticaretlerine b[...] her şeyin bitmesine int[...] di. Halbuki aksine olara[...] hinlerdeki heyecan net[...] doğru sürüklenmektedir. [...] hangi bir hâdise veya [...] bir sabırsızlığı yüzünden [...] be girebilir.

«Amerikan milleti, [...] buhranını kendisi hazırla[...] teknik ve sınaî büyük [...] fetmektedir. Amerikanı[...] vetleri muazzam bir [...] yaratmak için seferber [...] kat bu endüstri, ancak [...] man tamamlanmak tehli[...] dur. Herhalde, bu sanay[...] sonra müşterisini kaybe[...] ile karşı karşıya olduğu [...] Bu vaziyetten mecburen [...] ranından çok daha büyü[...] buhran doğacak, hayat [...] işe yarar stoklar azala[...] tahvilât düşecek; bunla[...] niyetsizlikler ve içtimaî [...] kib edecektir.

«Nihayet, Amerikanın [...] türlü harb tehlikesi har[...] bir milletin, harb uğur[...] lanmak için elinden gel[...] dan ve refah, iktısadî [...] yaşayan bir memleketin [...] sına olursa olsun kendi [...] iktısadî felâket hazırlan[...] bir şey değildir. Şimali [...] besi bu harbin en büyü[...] larından biridir.»

Amerikayı harbden ta[...] lışan ve ona nasihat ve[...] bu yazıyı kim yazıyor, [...] nuz?... Nafile yorulmayın[...] Bunu yazan, İtalyanın ç[...] talarından biri, hatta bir[...] fani ajansının diplomatik [...]

Elbette hatırlarsınız ki [...] evvel, İtalyaya aynen bu [...] da, hatta daha makul ve [...] nasihatler verilmişti; fakat [...] re edenler, öyle bir büyü[...] tilâ hırsına kapılmışlardı [...] yayı görmüyordu. İtalya[...] rilmiş olduğu, denizaşırı [...] bulunduğu, en mühim ih[...] niz yolile tedarik ettiği [...] se, İtalyanların gece gün[...] «Bizim deniz» diye ka[...] rağmen, İngiliz donanma[...] mış, fettan bir kadın o[...]

Fakat karagömlekli İta[...] tan gözü dönmüş, kulakl[...] bir döğüş boğası gibi sald[...] yordu. Nihayet, dokuz ay[...] ya ile serbestçe yaptığı [...] milletlerin yerine kaim [...] cihan piyasalarında temin [...] dığı güzel mevkii tepti v[...] denberi dünyanın en çok [...] tilâ harbi yapmağa mecbu[...] leti olan İtalyan millet[...] mes'ud bir hayat temin [...] «Korsika, Nis, Tunus, Ci[...] veyş!» naraları içinde bo[...]

Stefani ajansının dipl[...] ririnin Amerikaya nasihat [...] Arnavudluktaki İtalyan [...] cük Yunanistanın küçük [...] man ordusuna 7000 esir [...] günde, İtalya, Afrika[...] merkezinde, şarkında her [...] cephe varsa orada mağ[...] günde, İtalya, Akdenizde, [...] Kızıldenizde, Hind Okyanu[...] lûbdur. Adis Ababadaki [...] daki İtalyanlar, kendileri[...] ra felâket karşısında kork[...] remektedirler. Bu diplom[...] şimalî Amerikaya verdiği [...] 1940 haziranının ilk gün[...] İtalyaya vermedi?

HAFTANIN ŞAKALARI

Geçmiş olsun sultanım! - Avrupa gene flörtlendi - Nedimin mezarı

Yazan: BÜRHAN FELEK

Geçmiş olsun sultanım!

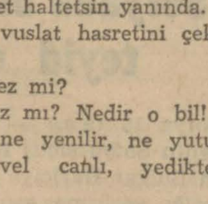

Görüşmeler, konuşmalar yolunda. Siyasî flörtler, randevular, davetle harıl harıl.

Her tarafta bir muhabbet, bir sevgi, bir aşk ve sevda ki: Romeo - Jülyet haltetsin yanında.

Bu sevdaların vuslat hasretini çektiği şey nedir?

Yenir mi yenmez mi?

Canlı mı, cansız mı? Nedir o bil!

Gönül rızasile ne yenilir, ne yutulur! Yemeden evvel canlı, yedikten sonra cansız!..

Bilemedin mi âşık?

Mihver reçetesi üzerine yapılmış yeni Avrupa nizamı. Nasıl şeydir bu diye merak ediyorsan birkaç nümune verebiliriz.

Bunların en yakını Rumanya.

Bak ne rahat! Ne asude! Ne mes'ud! Gece sokağa çıkanları bir tek kurşun ebedî istirahate kavuşturuyor. Otel, misafirhane, bar, kumar masraflarını düşünmeye hacet yok!

Bir frenk gazetesi (300) franga bir cenaze alayı ilân ederken: «Bu kadar ucuz gömüldükten sonra bu pahalı zamanda hayat yükünü çekmeye ne lüzum var!»

Dediği gibi bu kadar ucuz öldükten sonra yaşamaya değer mi?

Avrupa gene flörtlendi

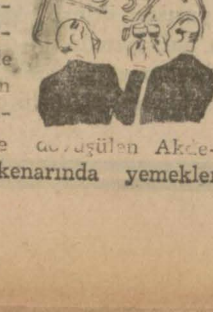

Kaodillo, Duçe ile, Suner, Moskado ile, Darlan, Suner ile, Kaodillo, Peten ile sevişiyorlar, koklaşıyorlar.

O kadar ki yedikleri ayrı gitmiyor. Ateşler içinde yanan Avrupanın sakin bir köşesinde, şimdi üzerinde [...]şülen Akdenizin bir sessiz kenarında yemekler yiyip kadehler tokuştular. Ayrıldıkları zaman iki taraf birbirine memnun ve sevdazedeler gibi meftun nazarlarla bakıyorlardı.

Meraklı ve mütecessislerin ağızlarını kapatmak için de mülâkatın pek samimî bir hava içinde cereyan edip her iki taraf arasında görüş birliği olduğu da bir beyanname ile tebarüz ettirildi.

Bir diğer flört te Salzburgda oldu. Fuhrer'in daveti üzerine iki Yugoslav nazırı Salzburga gittiler. Maksad bu devlet adamlarının birbirlerine olan muhabbet ve sevdalarını izhara vesile hazırlamak.

Yugoslavya ile Almanya sevgi ve aşktan birbirine yanıp tutuşuyor, bilmiyor musunuz?

Yakında bunların da bir beyannameleri çıkar. Bütün meseleler hakkında görüş birliği olduğu ilân edilir.

Buna şüphe eden var mı? Bu kara sevdanın ne hânümansûz bir şey olduğunu bilmiyen var mı? Bu kadar ateşli bir âşıkla görüş birliği yapmamak kimin haddine?

Nedimin mezarı

İstanbulu sevenler cemiyeti bir toplantıda İstanbul şairi Nedimin Üsküdardaki mezarını yaptırmaya karar vermişler.

İçtimaın vuku bulduğu günün gecesi, bu toplantıya iştirak edenlerden ismini vermek istemiyen bir zat rüyasında «Nedim» i görmüş ve aralarında bir muhavere cereyan etmiş. Bu zat bize gönderdiği bir mektubla bu rüyasını nakllediyor. Gerçi bu hakikat âleminde rüya ile uğraşmak abestir ama çoğu hakikatlerin insana rüyada göründüğünü düşünerek bu mektubu kısmen derce razı olduk.

«Dün gece âlemi menamda şair Nedimi gördüm. Çirkin fakat pek şirin bir adam olan Nedim bana:

— Berhudar ol evlâdım. Ben, Baki merhumun

«Kadrini sengi musallada bilip ey Bakî»
«Durup el bağlayalar karşına yarân saf saf.»

Dediği kadar da takdire nail olamadımdı. Allah razı olsun hiç değilse irtihalimden asırlar sonra beni hatırlayarak ebedî sığınağımı tanzim etmeyi düşündünüz. Buna ne kadar teşekkür etsem azdır. Lâkin âşıkı olduğum ve bu aşkımı meşhur kasidemde

Ey felek insâf! Ey mihri cihân-ârâ aman!
Bir naziri vâr ise söylen konulsun yanına

Diye terennüm ederek emsalsizliğini haykırdığım İstanbula da himmet ediniz.

— Efendim! Biz de bu maksadla İstanbulu sevenler cemiyetini kurduk ya!

— Güzel, nurum! Lâkin İstanbulu köy sever gibi sevmek ve saat kurar gibi cemiyet kurmak kâfi değildir.

— Peki üstadım! Ne yapalım istiyorsunuz?

— Her şeyden evvel bu güzelim şehri hani sinema dediğiniz oynak hayallerin yapıldığı stüdyolardaki oyuncak evlere benzer binalardan kurtarın. Onun tarihî şöhret ve tabiî güzelliklerine uygun yapılar yaptırın! Nedir o kübik tabir ettiğiniz mum iskemlesi gibi haneler! Vazgeçin bu sevdadan!

Bu sözlerden sonra çekilip Kâğıdhane taraflarına doğru gitti. Ben de uyandıktan sonra bu mektubla sizi haberdar etmeyi düşündüm...»

B. FELEK

Çin hikâyesi

Kör kelebek

Ahmed Hidayet

Sık ve girift portakal ağacları, suları sapsarı nehrin kenarına kadar sıra sıra devam edip gidiyordu. Açık yeşil renkteki yemişler, koyu yeşil yaprakların arasında uzaktan bile pek iyi farkolunuyordu. Fakat, eski paravanlardan birinin üstünde bir resimken canlanarak yere atlamış hissini veren San - Toyi'nin zümrüd bakışları portakal ormanının bulunduğu tarafa hiç dönmüyor, hep onun karşısında, Çinlilerin Salkonayi dedikleri küçük ormanlığın çapraşık ağacları üzerinde dolaşıyordu. Çünkü Salkonayi baştan aşağıya altın ve gümüş kanadlı kelebeklerle dolu idi.

Sang - Toyi'nin kocası Kao - Lung sabahtan akşama kadar bütün günlerini bu küçük ormanda kelebek arkasında koşmakla geçirir, elindeki kepçe ağla o minimini hayvanları yakalayıp kanadlarına iğne saplayarak sıraya dizmekten, kolleksiyon yapmaktan sonsuz bir zevk duyardı.

Ko - Tan'ın tamamen aksi bir şahsiyet... Ko - Tan iri vücudlü, geniş omuzlu idi. Yang - Çe ve Hoang - Ho nehirlerinin boyunca binbir sefer yapmış, memleketi baştan aşağıya dolaşmıştı. Her seyahatten anlatılacak yüzlerce macera ve hikâye ile dönüyordu. San - Toyi bu kahramanın karısı olmak ne kadar isterdi.

Genc kız, aldığı terbiye icabı babasına karşı gelememiş, kalbinin fevebanlarını, ruhunun isyanlarını benliğinde boğmuş, Kao - Lung'la evlenmeğe razı olmuştu.

***

Gerideki salonda Yan - Ling ile fildişi oymacısı Şan şatranc oynuyorlardı. San - Toyi'nin babası bir aralık kızından tarafa dönerek:

— Yahu, bu çocuk nerede kaldı?

Diye sordu.

San - Toyi gözleri merak ve yüzü hüzün dolu cevab verdi:

— Nerede kalacak babacığım, küçük ormanda kelebek peşinde...

İhtiyar Şan başını sallayarak söze karıştı:

— Salkonayi netameli bir yerdir. Kao - Lung orada bu zamanlara kadar dolaşmakla pek ihtiyatlı hareket etmiyor!.

Aradan ancak on dakika geçmişti. Kao - Lung camekânı koltuğunda, kepçe ağı omzunda sevinc ve neş'e içinde geldi. Günü pek verimli olmuştu. Dünyanın hiçbir tarafında eşi bulunmıyan çok nadir cinsten kelebekler yakalamıştı.

— Ha, dedi, yolda Ko - Tan'a tesadüf ettim. Bir gün bizi ziyarete gelecek...

San - Toyi'nin gözleri birden parladı. Kao - Lung karısındaki değişikliğin farkına varmadan devam etti:

— Bu münasebetle ona kıymettar kolleksiyonumu göstereceğim!.

San - Toyi oturduğu yerden kalktı. Yüzünü buruşturup dudaklarını büzerek:

— Ko - Tan kelebek kolleksiyonu filân gibi şeylerle kat'iyyen alâkadar olmaz!.

— O ister olsun, ister olmasın... Benim yegâne zevkim bu... Eğer ruhun ebedî olduğu bir hakikatsa ve Allah beni öldükten sonra bir başka biçimde tekrar bu dünyaya yollayacaksa, dilerim ondan bu âciz kulunu ikinci sefer kelebek olrak yaratsın...

Genc kadın, birden kocasının yanına koşarak sağ elile ağzına hafif bir darbe indirdi:

— Haydi saçmalama, dedi, yemek vakti böyle fena şeyler konuşmıyalım!

Kao - Lung bir akşam gene küçük ormandan gec vakit avdet etti. Fakat bu dönüş, hiç te diğerlerine benzemiyordu. Ayakları dolaşıyor ve ancak ellerini sağa sola, yukarıya aşağıya sallayarak istikametini tayin edebiliyordu. Küçük hizmetçi Şa - Mi onu bahçe kapısında karşılamış ve yederek odasına getirmişti. San - Toyi kocasının yüzüne ve gözlerine dikkatle baktı. Kao - Lung'un çehresi asabî takallüsler içinde idi. Nazarları bir noktaya dikilmişti.

— Canım, sana ne oldu?

Diye sordu. Hiçbir cevab alamadı. Çünkü dili de tutulmuştu. Delikanlı bir söz söyliyemeden, neye uğradığını anlatamadan o gece son nefesini teslim etti.

San - Toyi derin bir hüzün ve yeis içinde hayatının en büyük matem devresini yaşadı. Fakat arasıra, yaz geldiği zaman Ko - Tan'ın döneceğini ve onunla serbest, başbaşa kalabileceğini düşünmekten de kendini menedemiyordu.

***

Sakin ve mehtablı bir gece... San - Toyi açık pencereli yatak odasında karyolasının üstüne uzanmış karşıki ağacların üzerindeki ziya oyunlarını seyrediyordu. Birden yanıbaşında hafif bir kanad çırpıntısı duydu. Hemen yerinden fırladı. Kulağına çarpan pıtırdının içeriye giren büyük ve altın renkli bir kelebeğin kanadlarını çırpmasından başka bir şey[...] gördü. Ruhu garib bir [...] kuldu. Merhum kocasını[...] hatırladı: «Eğer tekrar [...] gelmekliğim mukadderse [...] lahtan beni bir kelebek [...] ratsın!» Muhakkak, Kao - [...] ası kabul edilmişti ve [...] sini kontrola gelmişti. [...] orta yerinde serbest uç[...] nüne bir mâni çıktığı [...] düd etmeden ona doğru [...]

Hayır... Bu uğursuz [...] lerine daha uzun müd[...] edip heyecanlanamazdı. [...] monosunu alıp kelebeği [...] Hayvan evvelâ koridora [...] aşağı kata inen merdive[...] na doğru uçtu ve duvar[...] Toyi kimonoyu çarpmanın [...] olduğuna kanaat getirmişti [...] zile parmaklığın üzerine [...] ipekli entariyi karşıya [...] zık ki bu hareket ona [...] kaybettirmişti. Taşla vuruldu[...] gibi birden aşağıya yuvarl[...] gelen babası ve küçük [...] vallıyı taban tahtalarının [...] sız buldular.

***

Ertesi sabah iri ve altın [...] lebek Yan - Ling'in de [...] katini celbetmişti. Cebinden [...] çıkarıp sallayarak onu dı[...] mak istedi. Fakat hayvan [...] reye doğru gidecek yerde [...] duvara çarptı ve ihtiyarın [...] ucuna düşüverdi.

O sırada fildişi oymacısı [...] girmişti. İnce bir kâğıd par[...] dımile böceğin cesedini avuc[...] muayene etti:

— Tuhaf şey, dedi, [...] defa kör bir kelebeğe tesa[...] rum... Baksana birader, hayva[...] den kat'iyyen eser yok!

SON HABERLER

Siyasi İcmal

Japonya ile Amerika arasında sükûnet

Japonya ile Amerika Birleşik Cumhuriyetleri arasındaki münasebetlerin artık gerilemek … bozulma yolunu tutup günden güne gerginleşmesi beklendiği ve mihver … Uzakşarkta ve Pasifikte yeni ve … hâdiselerin vuku bularak ortalığı altüst olmasından istifadeyi umdu… rada, birdenbire bütün bunların yanlış bir takım uydurmalardan ibaret olduğunu anlatan haberler gelmeye başladı. Meğer Japonya ile Amerika … ile habetmek üzere değil, bilâkis …ndaki münasebetleri düzeltmek …leştirmek için elden gelen gayreti …mek üzere imişler .Ve bunun hilâfına olarak ileri sürülen haber ve fikirlerin hepsi de uydurmadan ibaret… Bir kavle göre bu uydurma haberleri Londra imal ediyormuş ve mihver …filinin bu gibi şayialarla hiç bir alâkası yokmuş. Ve Londranın kavline … bütün bu şayiaların menşei mihver …fili imiş!..

…kat bu şayiaların menşei neresi olursa olsun, Amerika ile Japonya arasındaki münasebetlerin gergin olmaması, … tarafın bu münasebetleri ıslaha …ları mihver devletlerinin Japonya'da İngiltere ile harbe sevketmek … arasında ve Japonyayı yeni macerelere sürüklemek hususunda muvaffak olmadıklarına delâlet eder ki bu da …ayır alâmetidir.

Japonya hükûmetinin istihbarat bürosu vaziyette hiç bir vahamet bulunmadığını, haricde bulunan Japonlara tebliğ ederek bunlara işlerile güclerile meşgul olmayı tavsiye etmiş, Mister Ruzvelt de yeni Japon sefiri Amiral Nomura arasında bu düşünceyi takviye eden … teati edilmiştir. Japon sefiri, iki memleket arasında daha iyi anlaşmanın … arada her zamandan daha lâzım olduğunu anlatmış, Mister Ruzvelt de daha iyi bir anlaşmaya vasıl olabilmek için bu teminattan bahtiyar olduğunu söyleyerek mukabele etmiştir.

…tün bunlar Mister Ruzvelt'in bir gün evvel gazetecilere söylediği sözlerle çatıyor. Mister Ruzvelt, tehlike ihtimalini çok zayıf gördüğünü söylemiş … çok geçmeden hâdiseler onun sözünü teyid etmiştir.

Mihverin müttefiki olan Japonya:

Fakat bütün bu teminatın değiştiremiyeceği bir hakikat var ki o da Japonyanın bu ittifak yüzünden, fırsat buldukça … dirde demokrasi cephesi aleyhine faaliyete geçmesi ihtimalidir. Bu …en Amerikanın ve İngilterenin Uzakşarkta ve Pasifikte ihtiyatî tedbirler alarak devam edecekleri şüphe götürmez. Bu yüzden Avustralya harb konseyi müdafaa tertibatı almağa karar …ki gibi Avustralya Hariciye Nazırı Avustralyanın bir tecavüze kurban …ek istemediğini de söylemiştir. …ğer taraftan Felemenk Hindistanının herhangi bir baskınla karşılanmaması için tedbir alınmakta ve İngiltere hükûmeti Holanda hükûmetile en sıkı temas muhafaza ederek vaziyeti dikkatle takib etmektedir.

…kat bütün bunların temeltaşı Japonya - Amerika münasebetleri olduğu … Japonyanın bir taraftan Amerika ile iyi geçinmek, diğer taraftan tecavüz …etine sapmak istediğine hükmolunur.

Hulâsa, hâdiseler, mihverin İngiltereye Uzakşark sularında da bir taarruza …atması ihtimali gittikçe zayıflamaktadır.

Garbî Akdenizde:

Garbî Akdenizde İngiltereye karşı Fransa ve İspanyayı tahrik siyasetinin artık iflâs ettiğine hükmetmek mümkündür. Bu iflâsın ilk nişanesi, Almanların Vişi hükûmeti aleyhinde faaliyete geçerek hükûmetin değiştirilmesini veya …il edilmesini istemeleridir. Vişi hükûmetinin tadilini istemekten maksad, …val'i hükûmete sokarak yeni dolablar …mektir. Fakat Mareşal Peten'in …ca mukavemetten sonra boyun eğmesi muhtemel görülmüyor.

General Franko ise şimdiye kadar harbe girmemiş olmaktan derin bir memnuniyet duyarak, şimdiden sonra harbe girmemek azmile memleketine döndüğü anlaşılıyor. Mihverin ikbal devrinde harbe girmiyen General Franko'nun edbar devri başladığı zaman harbe girmesi beklenmiyor.

Balkanlara gelince...

Balkanlara gelince Alman ricalile görüşmek üzere seyahat eden Yugoslav ricali geri dönmüşler, Almanyada ne …ptukları ve ne konuştukları henüz anlaşılmamış ise de mühim bir kararın verilmiş olduğuna dair de hiç bir emare göze çarpmamaktadır.

Almanya Bulgaristanın bitaraflığını …lmayarak yeni bir tecavüze karar verdiği takdirde Yugoslavyayı çember …ine almış olacağı için böyle bir hâdise …ukuunda onun takib edeceği hattı hareketi öğrenmek icab ederdi.

…htimal ki seyahatin en bellibaşlı mevzuu da bu idi. Herhalde Yugoslav ricali memleketlerinin çember içine alınmasını istemediklerini bildirmiş olacaklardır.

İtalya, Yunanistanın nüfusu sayısınca asker çıkardığını iddia eden bir memleket olduğuna göre Almanyanın Balkan yolile İtalyaya yardım için yeni bir Balkan cephesi kurması akıl ve mantık kablarına tevafuk etmez. İtalyaya Balkan yolile yardıma koşmak, İtalyan milletine ağır bir hakaret teşkil eder ve Almanyanın bu ağır hakaretine uğrayacak İtalyan milleti, Almanyaya karşı …cak menfi bir vaziyet alır. Onun için Almanyanın bu maceradan sarfınazar etmesi daha çok makul görünüyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Tedavüldeki paramız

Yeni emisyonlarla beraber umumî yekûn 422 buçuk milyonu buldu

Ankara 15 (a.a.) — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından bildirilmiştir:

15/2/941 akşamı itibarile banknot emisyonunun vaziyeti şudur:

	Lira
Bankanın açılışında banka kanunu mucibince deruhde edilen miktar	158,748,563
Banka kanununun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat olup tedavülden geri çekilmiş olduğundan bundan tenzil olunan	20,149,137
	138,599,426
Bu miktara banka kanunu mucibince altın mukabili yapılan emisyon	17,000,000
İle hazineye yapılan 3902 numaralı kanun mucibince ilâveten tedavüle çıkarılan	17,000,000
Ve reeskont mukabili yapılan emisyon	250,000,000
	422,599,426

İlâve olununca 15/2/941 tarihindeki tedavülün umum yekûnu dört yüz yirmi iki milyon beş yüz doksan dokuz bin dört yüz yirmi altı liraya baliğ olmaktadır.

Bu yekûnun 397,619,290 lirası yeni harfli banknotlardan, mütebaki 24,980,136 lirası da eski harfli banknotlardan müteşekkildir.

"İngiliz - Siyam daima dosttur!,,

Bangkok'un tebliği

Siyam, İngiltere tarafından Siyam hududunda yapılan tahşidatı aleyhine addetmiyor

Bangkok 15 (a.a.) — Siyam hükûmeti şu tebliği neşretmiştir

«Muhtelif membalardan yayılan haberlere göre, İngiliz askerî ma - kamları Siyamı Malezyadan ve Birmanyadan ayıran hududlara kara, deniz ve hava kuvvetleri yerleştirmişlerdir. Bu hareket, bazı kimselere İngilterenin Siyam arazisine tecavüz edeceği hakkında yanlış bir fikir verebilir.

Bu sebeble Siyam hükûmeti İngiltere ile Siyam arasındaki dostane münasebetlerde hiç bir değişiklik olmadığını beyana lüzum gör - mektedir. İki memleket de, arala - rında akdetmiş oldukları muahedeye ve ademi tecavüz paktına sadakatle riayet etmektedir. Memleketlerimiz arasındaki karşılıklı sevgi ve anlaşma samimî mahiyetini muhafaza etmektedir.»

İşçi sigortası

Teşkilât bir umum müdürlük halinde idare edilecek

Ankara 15 (Telefonla) — İşçi sigortası kanununa göre kurulacak teşkilâta dair proje hazırlanmış, mütalealan alınmak üzere alâkalı Vekâletlere gönderilmiştir. İşçi sigorta idaresi bir umum müdürlük halinde idare edilecek, bir umum müdür muavini müteaddid şube müdürlerinden ve lüzumlu bürolardan mürekkeb olacaktır. Umum müdürlüğün İstanbul, Zonguldak, İzmir, Mersin, Ankara gibi işçi muhiti olan şehirlerimizde birer müdürlüğü olacaktır.

İstanbul tramvaylarında tek tarife usulü

Ankara 15 (Telefonla) — İstan - bul Tramvay şirketinde tek tarife usulünün tatbikı hakkında hazır - lanan proje Nafıa Vekâletince tetkik edilmektedir. Projenin alâka - darların da iştirakile mütehassıs bir komisyona tetkik ettirilmesi kararlaştırıldı. Nafıa Vekâleti bu komisyonda bulunmak üzere İstan - buldaki Başkomiseri Mustafa Arifle Elektrik, Tünel ve Tramvay işlet - mesi idaresi umum müdürü Hulkiyi de şehrimize davet etmiştir.

Kısa Haberler

★ Rangoon 15 (a.a.) — Birmanya valisi bugün neşrettiği bir karar - name ile yabancıları hudud mıntakalarına girip çıkmaktan menet - miştir.

★ Moskova 15 (a.a.) — Japonyanın yeni Berlin büyük elçisi Oşima, memuriyeti mahalline gitmek üzere Moskovadan geçerken gazetecilere, Amiral Nomura'nın Vaşingtondaki beyanatına müşabih beyanatta bulunmuştur.

★ Sofya 15 (a.a.) — Nazır Dimitri Kuscheff, Ziraat Nezaretine tayin edilmiştir.

★ Moskova 15 (a.a.) — Sovyetler Birliği komünist partisinin 18 inci kongresi bu akşam Kremlin sara - yında açılacaktır.

★ Moskova 15 (a.a.) — Stefani: İsveç murahhas heyeti buraya gelmiştir. Sovyet murahhas heyetile birlikte teşkil edilecek olan bir muhtelit komisyon, Sovyet ittihadına dahil olan Baltık cumhuriyetlerine aid emlâk meselelerini tetkik ede - cektir.

★ Ankara 15 (Telefonla) — Kırtasiye tasarrufatına diar olan karar namenin hükümlerinden Dahiliye Vekâletinin istisnası muvafık gö - rüldü.

★ Ankara 15 (Telefonla) — Kibrit şirketinin İstanbuldaki fabrikasında günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına izin verildi.

Ankara Borsası

Kote edilen dövizlerin Mart fiatlarını tespit etti

Ankara 15 (Telefonla) — Önümüzdeki mart ayı için Borsada kote edilen dövizlerin vasatî fiatları şöyle tespit edildi:

Bir sterlin 524 kuruş, 100 dolar 131 lira 95 kuruş 50 santim, 100 İsviçre frangı 29 lira 95 kuruş 15 santim, 100 drahmi 99 kuruş 75 santim, 100 leva 1 lira 62 kuruş 25 santim, 100 dinar 3 lira 17 kuruş 50 santim, 100 yen 31 lira 13 kuruş 25 santim, 100 İsveç kuronu 31 lira 4 kuruş.

"İtalya Almanlardan nefret ediyor!,,

Bir faşistin mektubu

« Halk Almanlarla iş birliği ettiği için Duçenin hata işlediğini biliyor »

Londra 15 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansından

Faşist rejimine sempatisi olan genc bir İtalyan, bir londra gazetesi muhabirine İtalyadaki hava hakkında şu beyanatta bulunmuş - tur

«— İtalyan halkı, Almanya ile birleştiğinden dolayı Duçenin bü - yük bir hata işlediğini bilmekle beraber Mussolini aleyhinde derin duyguları yoktur. İtalyanlar, Al - manlardan nefret etmekte ve korkmaktadırlar. Şimali İtalyanın ma - neviyatı, cenubî İtalyanınkinden daha iyidir.

İngiliz tayyareleri, Napolideki halkın maneviyatı üzerinde büyük bir tesir yapmışlardır. Napolide sığınak olmadığından halk bir yere saklanmak için kaçışmıştır.

Roma halkının Almanlara karşı olan nefreti, bilhassa barizdir. Romalılar İngilizlerin kendilerini bombardıman etmiyeceklerine kanidirler.

İzmirde, Bornovada heyelân oldu

İzmir 15 (a.a.) — Bornovanın beş kilometre mesafesindeki Çam köyü civarında bir heyelân olmuş ve Bornova içme suyu tesisatına aid yetmiş metrelik boru hasara uğramıştır. Bu yüzden Bornova susuz kalmıştır. Bornova belediyesi derhal icab eden tedbirleri almış ve yeni boru ferşiyatına başlamıştır.

Trabzonda tütün piyasası

Trabzon 15 (a.a.) — Trabzon ve Polatanede tütün piyasası dün açılmıştır. Fiatlar 50 kuruşla 70 kuruş arasındadır.

Dün limanda bir kaza oldu

Dün saat 15 te Galata Şarab iskelesi civarındaki Kürekçikapı iske - lesinde bağlı Başağa römorkörünün makine dairesinde bir iştial vukua gelmiştir.

İnfilâk çok şiddetli olmuş, römorkör ve römorköre bağlı Liman İşletmesine aid boş bir mavna parçalanarak batmıştır. Römorkörde tayfa Hamdi kaybolmuş, makinist Abdullah ağır surette ve iştial esna - sında römorkörün yakınında bulunan Ali ve Mahmud isminde iki kişi de hafif surette muhtelif yerle - rinden yaralanmışlardır.

Hâdiseyi müteakıb römorkör sahibi Mahmudun kazaya kurban gittiği zannedilmişse de, bilâhare hâdise esnasında römorkörde bulun - madığı anlaşılmıştır.

Kaybolan tayfa Hamdinin de iştial esnasında römorkörde bulunup bulunmadığı ancak ağır yaralı makinist Abdullahın vereceği ifadeden anlaşılabilecektir.

İştialin makine kısmındaki boruların patlamasından vukua geldiği anlaşılmışsa da ne suretle vukua geldiği alnaşılamamıştır. Bu nokta da makinist Abdullahın vereceği ifadeden anlaşılacaktır. Yaraları ağır olan Abdullah dün geç vakte kadar ifad: verememiştir. Hâdise etrafında tahkikat devam etmektedir.

Bir buçuk sene harbden sonra Avrupa

Yazan: Ömer Rıza Doğrul

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Geçen yazımızda Avrupayı harbe sürükliyen meseleleri ve hâdiseleri izah etmiştik. Neler yaptığını, nereleri ilhak ettiğini ve bunları ilhakla neler kazandığını anlatmıştık. Hatırda tutulması icab eden noktalar, Almanyanın 1938 martında Avusturyayı ilhak etmiş olduğunu, daha sonra 1938 eylûlünde yapılan Münih anlaşmalarile Südet topraklarını, 1939 ilkbaharında da Çekoslovakyayı ortadan kaldırarak Çekyayı himayesine aldığı, Slovakyayı sureta müstakil bir halde bırakmakla beraber bütün dizginlerini elinde bulundurduğudur. Arada vuku bulan bir hâdise de İtalyanın Arnavudluğu istilâ ederek bu ülkeyi ilhak etmesi idi.

Daha sonra vuku bulan hâdise, Almanya - Polonya ihtilâfı, bu ihtilâfın harble neticelenmesi ve Avrupa haritasının harb yüzünden, yahud harb dolayısile mühim tahavvüllere uğramasıdır.

Bugün 6 ncı sahifemizdeki renkli haritayı sadece bir buçuk senelik harbden sonra Avrupanın aldığı manzarayı göstermek için koyuyoruz. Bu, ne yarınki Avrupadır, ne de Alman rengi altında görülen ülkeler Almanyaya aiddir. Cebren istilâ ve harben işgal suretlerile ele geçirilen bu memleketlerin gene ve daima hakikî sahiblerine aid olduklarını hatırımızdan çıkarmıyarak bir buçuk senelik harekâtı tekrar gözden geçirebiliriz.]

Polonya harbi ve neticeleri

Danzig ile Koridor meselesi yüzünden Polonya ile Almanya arasında başlayan ihtilâf 1 eylûl sabahı Almanların Polonyaya taarruz etmelerile neticelenmiş, böylece Almanya - Polonya harbi başlamıştı. Bu harb, İngiltere ile Fransanın, Polonyaya karşı taahhüdlerini yerine getirerek Almanyaya karşı derhal harbe girmelerine sebeb oldu. Almanyanın Polonyaya taarruzu tam manasile bir yıldırım harbi idi ve Polonyayı sür'atle yıktı. Polonya iki hafta içinde bütün sanayi merkezlerini ve büyük şehirlerini kaybetti. Bunun üzerine Sovyet Birliği de harekete geçerek Ukraynalılarla ve beyaz Ruslarla meskûn saydığı şarkî Polonyayı işgal etti. Eylûlün 29 unda Sovyetlerle Almanlar arasında imzalanan anlaşma, iki tarafın Polonyadaki işgal sahalarını tespit etmiş oluyordu.

İki memleket arasındaki hudud hattı Litvanyanın cenubu noktasından başlıyor, buradan Augustove'nin şimalinde umumiyetle garb istikametinde Alman hududuna kadar uzanıyor ve buradan Pisia ırmağına kadar Alman hududunu takib ediyor .Bu noktadan Astrolenkaya Pisia ırmağını, daha sonra Krysto - nopol'a kadar Bug ırmağını takib edip sonra garba dönerek Rawaruska ve Lubaczow'un şimalinde San ırmağına gidiyor, nihayet buradan da San nehrinin mansabına kadar bu ırmak boyunca ilerliyor.

Bu suretle Polonya Almanya ile Sovyet Birliği arasında paylaşılmış oldu.

Baltık devletleri

Bu hâdiseyi müteakıb Sovyet Birliği Baltık devletlerile gene eylûl ayının nihayetine doğru bir anlaşma yaptı. Bu anlaşma karşılıklı yardım mahiyetinde idi. Estonya, Litvanya ve Letonya devletlerile Sovyet Birliğinden herhangisi bir taarruza uğradığı veya taarruz tehdidine hedef teşkil ettiği takdirde iki taraf birbirine askerî yardımı da dahil olmak üzere her türlü muzaherette bulunmayı taahhüd ederek bu maksada hâdim askerî üsleri Sovyet Birliğine vermeyi de kabul ve taahhüd etmişlerdi.

Bu hâdiseyi 1940 senesi temmuzunda ikinci bir hâdise takib etti ve yerli komünistlerin idaresile yapılan intihablardan sonra Baltık devletleri Sovyet Birliğine iltihaka karar verdiler. Bu hâdise de şimali şarkî Avrupa haritasında mühim bir değişiklik vücude getirmiş oldu.

Sovyet birliği ve Finlandiya

Sovyet Birliğine arazi kazandıran iki hâdise daha vardır ki biri Sovyet Birliği - Finlandiya harbini takib eden Sovyet - Fin sulhudur. 1940 kânunusanisinde başlayan muharebe 12 mart günü bitti ve imzalanan muahede mucibince «Viborg körfezile adaları da dahil olmak üzere bütün Kareli berzahı; Keksolm, Sarta - vola ve Suoparir şehirlerile beraber Ladoga gölünün garb ve şimal sahilleri, Finlandiya körfezinin müteaddid adaları, Kuolajarvi şehrile beraber Merkjarvinin şarkındaki arazi ve Riboçi ve Seredni yarımadalarının bir kısmı» Sovyet Birliğine terkolunuyordu.

Bundan başka Hangoe yarımadasile bu arazinin civarı 30 sene müddetle Sovyet Birliğine icar edilmişti.

Sovyet birliği ve Rumanya

Bu hâdise 1940 hazıranının sonlarında -garb cephesinde Fransanın yıkılışını müteakıb- başlamış, Moskovanın Besarabya ve şimalî Bukovinayı derhal tesliim etmesi talebine karşı Rumanya hükûmeti 3 temmuz günü bu mıntakaların tahliyesini tamamlamış ve arazi derhal Kızılordu tarafından işgal olunmuştur.

Norveç ve Danimarka

Almanyanın Polonyada yaptığı yıldırım harbinden sonra garb cephesinde harekete geçmesi, beklendiği halde harb burada müstahkem hatlar önünde adeta uyuklamıştı. Fakat 1940 nisanının hulûlile vaziyet birdenbire değişti. Alman - yaya karşı iktısadî abluka tatbik eden müttefikler, Almanyanın Norveç yolile İsveçten demir almasına mâni olmak için Norveç karasularının üç mıntakasına mayin dökmüşlerdi. Hâdise 8 nisan günü vuku bulmuş ve ertesi gün de Almanya, Norveç ve Danimarka hükûmetlerine verdiği notalarda müttefiklerin bitaraflık hukukunu ihlâl ederek harbi Danimarka ve Norveçin hakimiyeti altında bulunan karasulara götürdüklerini bildirerek Almanyanın buna müsaade edemiyeceğini, binaenaleyh harb devamınca Norveç ve Danimarkayı himayesi altına aldığını bildirmekle beraber Almanya, kara, deniz ve hava kuvvetlerini sev - kederek Danimarkayı mukavemet görmeden işgal etmiş, ayni zamanda Norveçe karşı bir baskın yaparak Oslo ile en mühim noktaları zaptetmişti. Müttefikler, Norveçin talebi üzerine hemen yardıma koşmuş, mühim miktarda Alman harb ve nakliye gemisi İngiliz donanması tarafından batırılmıştır. Lâkin beşinci kol vasıtasile dahilde çok yardım gören Almanlar sür'atle stratejik noktaları ele almışlardır. Bu yüzden müttefik kuvvetlerin şimalî Norveçte mücadeleleri faydasız görülerek kıtaat geri çekilmiştir.

Holanda, Belçika ve Lüksemburg

Almanlar Danimarka ile Norveçte yerleştikten sonra garba döndüler, 10 mayısta Holanda, Belçika ve Lüksemburg üzerine yürüdüler ve buradan Fransaya sarkmak istediler. Holanda ve Belçikayı işgal için bulunan bahane «İngilizlerin Holanda ve Belçikadan geçerek, Ruhr mıntakasını işgal etmeyi» istihdaf ettikleri ve Almanyanın bunu önlemek mecburiyetinde kaldığı idi. Halbuki bu devletler en dürüst bitaraflık siyasetinden ayrılmışlardı.

Alman ordusu büyük hava kuvvetleri ve ağır zırhlı fırkalarla taarruza geç - miş, Holanda, harekâtın başlamasından beşgün sonra teslim olmuştu.

İngiliz ve Fransız askerleri bu sırada Belçikaya yardım için koştukları için Meuse nehri üzerinde büyük bir muharebe vuku buldu. Alman ordusu, Belçikanın cenubunu sür'atle geçerek Majino dan Manş denizine kadar zayıf Fransız müstahkem hatlarını Sedanda yarmağa muvaffak olduğundan Belçika ordusunun ricat hattını ve muvasalasını kesmiş ve buradaki Fransız ordusunu bozarak sür'atle ilerlemişti. Alman motörlü kıtaları da Manş denizinin kıyılarına varmış, ve muharebenin başlamasından on dört gün sonra Parisin kapılarına dayanmıştı.

Bu sırada mahsur bir halde kalan yarım milyonluk Belçika ordusu Kralın anî bir kararile teslim olduğundan İngilizlerle Fransızlar sahile ricat etmişler ve Dünkerk'ten İngiltereye çekil - mişlerdi.

Fransız harbi

Fransa, Almanyanın bu istilâ hareketine karşı vaziyeti kurtarmak için bir hayli uğraştı. General Weygand, Somme nehri boyunca müstahkem bir hat vücude getirdi. Fakat bu hat da Alman taarruzuna mukavemet edemedi. Maalesef makineli harbin mahiyet ve kudretini anlayamamış olan Fransa icabı veçhile ve kâfi derecede hazırlanmamıştı. Fransız ordusu, Flander'de uğradığı zayiatı telâfiye imkân bulamıyarak zırhlı Alman fırkalarının şiddetli hücumuna mukavemet edememiş ve bu yüzden Majino hattının gerilerile Fransız toprakları da muhafasız kalmıştı.

Zaten fırsat beklemekte olan İtalya Fransanın sarsıldığını görünce, derhal harbe karıştı ve Fransa ricali artık birşey yapamıyacaklarına inanarak 17 haziranda Almanlarla mütareke akdini istediler.

Akdolunan mütareke, Almanyaya işgali altında bulunan yerlerden başka Fransanın mühim bir kısmını işgal etmek hakkını vermiştir. Bu yüzden Fransanın şimaldeki yarısı kâmilen ve İspanya hududuna kadar cenubî Fransanın bütün Atlantik sahillerile Almanyaya bırakılmış ve böylece Fransanın en büyük kısmı işgal altına girmiştir. Şimdi Fransa günde 40 milyon mark da askerî işgal masrafı ödemektedir.

Macaristan, Bulgaristan ve Rumanya

Cenubu şarkî Avrupasında, Sovyetler Birliğinden bahsederken anlattığımız değişikliklerden başka, Transilvanyanın ve Rütenyanın Macaristana, cenubî Dobrucanın Bulgaristana verilmesi yüzünden de bir takım değişiklikler ol - muştur.

Rütenyanın Macaristana verilmesi, Almanyanın Çekoslovakyayı ortadan kaldırması sırasına tesadüf eder.

Transilvanya meselesi ise Rumanya ile Macaristan arasında geçen senenin ağustos ayında mihver devletlerinin tavassutu ve hakemliği dairesinde hallolunmuş ve bu sayede Macaristan Transilvanyanın yarısından daha büyük bir kısmını ilhak etmiştir.

Rumanya bir taraftan Transilvanyanın büyük kısmını Macaristana devrederken diğer taraftan da cenubî Dobrucayı da tahliye ederek Bulgaristana tevdi etmiştir.

Rumanyanın işgali

Nihayet Avrupa haritasında görülen en son değişikliğe geliyoruz. Rumanyanın Besarabyayı, şimalî Bukovinayı, Transilvanyanın yarısını ve cenubî Dobrucayı kaybetmesi, Kral Karol'un nüfuzunu sarsmış ve Demirmuhafızların iktidar mevkiine gelmelerini temin et - mişti. Demirmuhafızlar, herşeyden ev - vel Rumanya ordusunu asrileştirmeyi istediklerini ileri sürerek Almanyadan Rumanya ordusunun talim ve terbiyesile meşgul olacak bir askerî heyet istemişlerdir. Bu heyet gelmiş, fakat çok geçmeden bu heyetin bir işgal kıt'ası genişliğinde olduğu göze çarpmış, daha sonra bu işgal kuvvetinin de koca bir ordu vüs'atini kazandığı anlaşılmıştır. Bu vaziyet Rumanyayı, işgal edilmiş ve Alman boyunduruğuna girmiş bir memleket haline getirmiş ve son günlerde İngiltere Rumanya ile siyasî münasebatı kesmeğe mecbur olmuştur.

***

İşte bugünkü Avrupa haritasının arzettiği manzara bu mahiyettedir. Fakat bu manzaranın unutturmadığı, bilâkis tebarüz ettirdiği bir nokta var ki o da Almanyanın halen Avrupada elde ettiği vaziyetin gelip geçici olduğu, buna mukabil harbin mukadderatını tayin edecek ve hakikî zaferi tahakkuk ettirecek yeri istilâ ve işgal edememiş olduğudur: Burası İngilteredir. Almanya, ancak İngiltereyi istilâ edebilirse kendini muzaffer olmuş sayılabilir ve cebren işgal ettiği hür milletler arazisini elinde tutabilir. Avrupa haritasının bugün gördüğü değişiklik şüphesiz tamamen muvakkattir. Avrupa mukadderatının taayyün edeceği zaman yaklaşmaktadır. Yakın bir istikbalde hak ve adalet taarruza galebe çalacak ve şimdi istilâ edilmiş olarak görülen memleketler asıl sahiblerine iade olunacaktır.

Harbin varacağı neticeye gelince bunun anahtarı, İngilterenin istilâ edilememiş olmasıdır. İngilterenin işgal edile - memesi, İngiliz müdafaasının ilk zaferidir. Ve müdafaanın zaferinden, en muvaffakiyetli taarruz zaferinin doğdu - ğunu tarih daima gösteriyor. Yakın bir atide, Avrupa haritasında göreceğiniz manzara tamamen başka türlü olacaktır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Sicilyaya inen paraşütçüler

Bazı hedefleri tahrip eden askerlerden bir kısmı dönmedi

Londra 15 (a.a.) — İstihbarat Nezareti aşağıdaki tebliği neşretmiş - tir:

Son zamanlarda cenubî İtalyaya, paraşütle, tanınmış askerî ünifor - mayı lâbis askerler indirilmiştir. Bu askerler, bu mıntakada limanlara aid bazı hedefleri tahrib talimatı verilmişti. Bu harekâtın neticeleri hakkında şimdi hiç bir deklârasyon yapılamaz, fakat bu askerlerin bazısı üslerine dönmemiştir.

İtalyanlara göre...

Roma 15 (a.a.) — Stefani: Dünkü İtalyan tebliğinde Kalabriya'ya indikleri kaydedilen İngiliz paraşütçü grupu hakkında aşağıdaki malûmat verilmektedir:

Cenubî İtalyada âmme hizmetlerine mahsus tesisatı tahrib mak - sadile indirilen paraşütçüler esir edilmişlerdir.

10/11 şubat gecesi İngiliz para - şütçüleri saat 22,30 la sabahın ikisi arasında Kalabriya'da Lucano mıntakasına inmişlerdir.

Otomatik silâhlar ve infilâk maddelerile mücehhez bulunan bu paraşütçülerin maksadı, indikleri mıntakadaki su tesisatını, demiryollarını, köprü ve yolları tahrib etmekti. Ormanlarla çevrili çukur bir sahada toprağa ayak bastıktan sonra çiftlikleri işgal ederek köylüleri hareket edemiyecek bir hale koymuşlardır. Paraşütçülerden biri, ayağı kırıldığından bu çiftliklerden birinde bırakılmış ve biraz sonra orada tevkif edilmiştir.

İhtiyacdan fazla hububata hükûmet el koyuyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kü şartların alınmasına emrettiği ihtiyati tedbirler cümlesinden olarak, memlekette büyük mikyasta hububat ve un stoku vücude getirmeğe karar vermiş ve bu maksadla müstahsil elinde bulunan ve onun en geniş bir ölçü ile ihtiyacından fazla olan buğday, arpa, çavdar ve yulafa el koymağa karar ver - miştir. Kararname dün neşredilmiş ve kararnamenin tatbik edileceği vilâyetlere de icab eden tebliğat yapıldığı gibi müstahsile kolaylık gösterilmesi için mümkün olan bütün tedbirler de alınmıştır. Kararname müstahsil lehine iki esaslı prensipi ihtiva etmektedir. Biri şudur: Buğdaya, ofis merkezlerinde ve istasyonlarda peşin para ile 8 - 8 1/2 kuruş fiat konulmuştur. Bu fiatın köylülerimizin ve müstahsillerimizin uzun yıllardanberi hiç bir zaman elde edemedikleri ve hattâ beklemedikleri bir fiat olduğu münakaşa götürmez bir hakikattir. Geçen seneler buğday için himaye fiatı olarak tespit edilmiş olan 5-5 1/2 kuruş müstahsillerimizi tatmin eden bir fiattı ve bütün buğday müstahsillerimiz bu 5 - 5 1/2 kuruş fiatla mallarını satabilmek için kendi bölgelerinde de ofis tarafından mubayaa merkezleri açılması hakkında arkası kesilmiyen müracaatlarda bulunuyordu. Bugün bu fiat hem de peşin para ile 8 - 8 1/2 kuruş olarak tespit edildiğine göre, müstahsil hukuku fiat bakımından azamî dere - cede emniyet altına alınmış oluyor.

Diğer hububat için de fiat ayni mikyas ile tespit edilmiştir. İkincisi: kararname, müstahsile kendisine lâzım olan tohumluktan başka hasad mevsimine kadar her yaşta çocuklar da dahil ol - mak üzere beher nüfus için ayda otuz kilo ekmeklik ve yemeklik bırakıyor. Bu hesabla üç çocuklu bir baba ve anneye gönde beş kilo buğday istihlâk etmek hakkı veriliyor ki böyle bir ailenin günde beş kilo ekmek yemesine maddeten imkân olamaz. Bu sebeble kararname müstahsil hukukunu iaşe bakı - mından da en geniş ölçüde teminat altına almış oluyor. Hükûmet, Ticaret Vekâletine kararname hükümlerinin tatbikı vazifesini tevdi etmiştir. Vekâlet bu tatbika mütevalî ve musırrane bir takible devam edecektir.»

Şehrimizde hazırlıklar

Koordinasyon heyetinin buğday, çavdar, arpa ve yulaftan müstahsilin elinde bulunanların da köylünün gıdası ve hayvanların yemlik ihtiyacından fazlasının müba - yaası ve Toprak Mahsulleri Ofisinin büyük un stokları vücude getirmesi hakkındaki kararı şehrimizde iktısadî mehafilde büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Dün, İstanbul Ticaret Borsasında tacirler aralarında toplanarak bu kararın tesirlerini mütalea etmişlerdir. Diğer taraftan İstanbul değirmencileri vücude getirilecek büyük un stokları için hazırlanmağa başlamış - lardır. Değirmenciler son bir sene zarfında buğday stokları yerine büyük un stokları vücude getirilmesi için tekliflerde bulunmuşlardı. Bu meyanda bir kaç gün evvel Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdara da İstanbulun un vaziyeti, değirmenciler namına Hasan Âli Öğütmen tarafından bildirilmiş ve un stokları vücude getirilmesi için süratle tertibat alınması istenmiştir.

Yeni navlun tarifesi

Ankara 15 (Telefonla) — Yeni navlun tarifesi Münakale Vekâle - tindeki komisyon tarafından tespit edilmiş, şilep nakliyatı ve şileplerin çalışma şekilleri hakkında da kararlar alınmıştır. Buna dair kararname projesi Başvekâlete verilmiştir.

Mevlidi Nebevî

Arkadaşımız İstanbul meb'usu Abidin Daverin annesi Fatma Ravan Daverin ruhuna ithaf edilmek üzere, bugün öğle namazından sonra, Beyoğlundaki Ağacamisinde Mevlidi Nebevî okunacaktır. Aile dostlarile arzu edenlerin bulunmaları rica edilmektedir.

İtalyan somalisinde

[Baştarafı 1 inci sahifede]

bir vapur bulunmuştur. Diğer üç vapur hasara uğratılmıştır. Fakat bu vapurlar hâlâ batmamış vaziyettedir. İaşe depoları ise ateş almış bulunmaktadır. Muvaffakiyetle tetevvüç eden bu hareket, Cenubî Afrika hava kuvvetleri ve İngiliz deniz kuvvetleri ile çok sıkı iş birliği halinde yapılmıştır.

İtalyan Somalisinde alınan diğer yerler

Nairobi 15 (a.a.) — Resmî tebliğ:

11 şubatta doğu Afrikası kıt'alarımız düşman kuvvetlerinin elinde bulunan bir karakola hücum etmişlerdir.

Cenub Afrikası hava kuvvetlerine mensub tayyareler tarafından 10 şubatta yapılan şiddetli akınlar üzerine bu garnizonun bir kısmı pek de şevkli olmıyan birkaç müdafi bırakarak kaçmıştı. Harekât yalnız muvaffakiyetle neticelenmiş olmakla kalmamış, ayni zamanda tara - fımızdan zayiat verilmeden yapılmıştır. Birçok malzeme ve bu arada beş zırhlı otomobil alınmıştır.

Bu muvaffakiyetten sonra, 13 şubatta doğu Afrikası kıt'aları Juba ırmağı üzerindeki Bulo Erillo İtalyan karakoluna hücum etmişlerdir. Düşman burada şiddetli bir mukavemet göstermişse de harekât tam bir muvaffakiyetle neticelenmiş, düşman mevzii terketmiştir. Burada da bir çok malzeme ve bu arada dört otomobil iğtinam edilmiştir.

Bu harb sahnesinin geri kalan kısmında cenub Afrikası tayyareleri iş bera - berliği yaparak havada sür'atle hakimiyeti tesis etmektedirler.

Hava harekâtı

Nairobi 15 (a.a.) — İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının resmî tebliği:

13 şubatta cenubî Afrika bombardıman tayyareleri yeniden faaliyet göstermişlerdir.

İtalyan Somalisinde Bardera şiddetle bombardıman edilmiştir. Resmî binalara bir çok tam isabetler vaki olmuştur. Bir su tevzi merkezile bir sal hasara uğratılmıştır.

Habeşistan cephesinde Bandada Omo ırmağının delta mıntakasında asker tecemmüleri bombardıman edilmiştir. Bir gün evvelki bombardımanın çıkardığı yangınlar hâlâ devam ediyordu .

Arnavudluk cephelerinde

İngiliz hava kuvvetleri, İtalyan mevzilerine ve yığınaklara şiddetli darbeler indirdiler

Atina 15 (a.a.) — Yunanistandaki İngiliz umumî karargâhının tebliği:

İngiliz hava kuvvetlerine mensub bombardıman tayyareleri Tepede - lenin şimal mıntakasındaki düş - man tahşidatı üzerine dün bütün gün büyük bir muvaffakiyetle neticelenen şiddetli hücumlar yapmışlardır. Top mevzilerine, hareket halinde bulunan motörlü nakliye kollarına, çadırlara, askerî binalara, Buzi ile Glav arasındaki yol üze - rinde bulunan ileri hatlardaki İtalyan hazırlıklarile Kamşist köyün - deki hazırlıklara bombalar atıl - mıştır. Top mevzileri çok alçaktan mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Diğer bombardıman tayyareleri - miz, refakatlerinde avcı tayyareleri bulunduğu halde Yunan kuvvetlerinin harekâtına yardım etmişlerdir.

Evvelki gün Berat mıntakasında faaliyette bulunan bombardıman tayyarelerimiz 200 Machi tipinde İtalyan avcı tayyarelerile karşılaş - mışlardır. Cereyan eden muharebe neticesinde iki düşman tayyaresi alevler içinde düşürülmüştür. Bombardıman tayyarelerimizden ikisi dönmemiştir.

Duki'nin şimali garbisinde bir askerî tecemmü kampına bom - balar atılmıştır. Üç bina üzerine tam isabetler vaki olduğu görülmüştür. Kezalik motörlü bir nakliye koluna da tam isabetler vâki olmuştur. Duki'nin cenubundaki askerî tahşidata büyük hasarlar yapılmıştır. G. 50 tipinde bir düşman avcı tayyaresi yol kesmeğe teşebbüs ettiği sırada alevler içinde düşürülmüştür.

Elbasandaki askerî hedeflere de muvaffakiyetle hücum edilmiştir.

Şimal cephesinde

Manastır 15 (a.a.) — Röyter ajansının Arnavudluk hududundaki hususî muhabiri bildiriyor:

Arnavudluk cephesinin şimal ucunda Yunan kıt'aları Pogradeçin garbında Şkumbi nehrinin kaynağı yakınında Malina köyünü zaptet - mişlerdir. Sevkulceyşi ehemmiyeti haiz olan köy, şiddetli bir muharebeden ve Yunan topçusunun şid - detli bombardımanından sonra zaptedilmiştir.

Şimal cephesinde Trebosin'den Moskopolis'e kadar Yunan topçu - sunun çok şiddetli bombardımanı, İtalyan toplarını susturmuştur.

Alçak bulutların mevcudiyeti sebebile bütün cephede pek az hava faaliyeti vuku bulmuştur.

Sovyetlerle Japonlar, yıldırım anlaşması yapacaklarmış!

Nevyork 15 (a.a.) — Havas: Amerikan radyosunun Şanghaydan bildirdiğine göre, dün Şangyah diplomatik mehafilerinde, pek yakında Sovyetler Birliği ile Japonya ara - sında bir «yıldırım anlaşması» vukua geleceği şayiaları deveran etmiştir.

SPOR

Güreş müsabakaları

Bugün Fatihte Greko-Romen maçlar var

İstanbul güreş ajanlığı tarafından bir seri halinde hazırlanan serbest ve Greko-Romen güreş müsabakalarına tecrübeli güreşçiler arasında devam edilmektedir.

Bugün Fatihteki güreş kulübü salonunda tecrübeli güreşçiler arasında Greko-Romen güreşin kafa kol, burgu ve salto oyunlarından ibaret olan müsabakası yapılacaktır.

Tecrübeli güreşçiler arasında bugün yapılacak müsabakalara saat birde başlanacaktır.

Dünkü mekteb futbol maçları

Mektebler arasındaki futbol maçlarına dün Şeref sahasında devam edilmiştir. Birinci maçı Vefa ile Darüşşafaka takımları yapmışlar, neticede Darüşşafaka 3 - 0 galib gelmiştir.

İkinci maç, Galatasarayla Haydarpaşa arasındaydı. İki mekteb arasındaki maç, şampiyon çıkacak takımı tayin edeceği için çok mühimdi. Haydarpaşa takımı sol açığı Vahid devrenin beşinci dakikasında yakaladığı bir fırsatla oyunun yegâne sayısını yapmıştır.

İlk devre bu suretle 1 - 0 Haydarpaşanın lehinde bitmiştir. İkinci devrede yapılan bütün gayretlere rağmen iki taraf da gol yapamamış ve maç 1 - 0 Haydarpaşanın galibiyetile sona ermiştir.

Üçüncü maçı, İstanbul lisesi ile Hayriye takımı yaptı. İlk devresi 0 - 0 biten bu maçı Hayriye lisesi takımı 2 - 0 kazandı. Hayriye takımı birinci golden sonra bir de penaltı kaçırmıştır.

Galatasaray - Deniz lisesi boks maçı

Galatasarayla deniz lisesi boksörleri arasında bir martta bir maç yapılacaktır. Bütün sikletler arasındaki bu maç, Galatasaray kulübü salonunda olacaktır.

Boks kursu açılıyor

İstanbul boks ajanlığı, boksörleri daha muntazam bir şekilde yetiştirmek maksadile altı ay devam etmek üzere bir boks kursu açmağa karar vermiştir. Kurs önümüzdeki haftadan itibaren açılacak, boksörler mıntaka merkezindeki salonda çarşamba ve cumartesi günleri çalıştırılacaklardır.

***

Genel Direktörlüğün parkuru

İstanbul bölgesi atletizm ajanlığından:

1 — 23 şubat 1941 tarihinde bölgemizin kır koşusu birinciliği Şişlide Genel Direktörlük parkuru koşusunda yapılacaktır.

2 — Müsabakaya her kulüb ve gruptan onar kişiden fazla atlet iştirak edemez.

3 — Kazanan takıma bir kupa, ayrıca derece alan atletlere madalya verilecektir.

4 — Müsabaka saat 10,30 da başlayacağından saat 9,30 da behemehal Şişli tramvay deposunda hazır bulunup numaralarını almak üzere atletizm ajanlığına müracaatleri lâzımdır.

5 — Müsabaka günü saat 10 dan sonra gelen takım ve gruplara numara verilmiyecektir.

POLISTE

Merdivenden düştü

Bakırköyünde Ebüzziya caddesi 5 numarada oturan 60 yaşlarında Evgenya, evinin merdivenlerinden inerken muvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Evgenya, kazayı müteakib Balıklı hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Senenin en nefis filmi

BU KADIN BENİMDİR

Baş rollerde :

HEDDY LAMARR ve SPENCER TRACY

Türkçe Sözlü Nüshası **İPEK** | Orijinal dilde Nüshası **MELEK**

Sinemalarında müthiş bir muvaffakiyetle gösterilmektedir.

Ayrıca: FOKS dünya havadisleri

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtlı matine

TAKSİM SİNEMASINDA

Büyük bir muvaffakiyetle gösterilen ve ikinci haftasına başlanan

GÖRÜNMEYEN ADAMIN AVDETİ

Büyük dehşet; korku ve esrar filmindeki dinlenen.. Fakat görünmiyen.. Canavarı görmek üzere binlerce kişi akın ediyor

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Hakikî san'at eseri :

(CEBELÜTTARIK CASUSU) nun kahramanı

ERICH VON STROHEIM

in titretici faciası :

FIRTINA

yı görünüz.

A Y R I C A :

M A R G A R İ C ve CEZAR ROMEO'nun

dehşet filmi :

MADENLER ŞEYTANI

ALEMDAR da

MİLLİ

ŞEHİR TİYATROSU

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

Gündüz 15,30 da matine

Akşam saat 20,30 da

EMİLİA GALOTTİ

S O N H A F T A

İstiklâl caddesi KOMEDİ kısmında

Gündüz 15,30 da matine

Bu akşam saat 20,30 d.

Kiralık Odalar

***

Beyoğlu H A L K sineması

Matine 11 de, gece 8 de

1 — ÜÇ AHPAB ÇAVUŞLAR Türkçe

2 — ŞANGHAY YANIYOR

MARMARAda

SİLVİA SİDNEY

GÜNAHKÂRLAR

da bütün İstanbulu tekrar teshir etti.

2 nci film :

Bir dünya harikası :

OĞLUMA KARI ARIYORUM!

ANNA BELLA
ROBERT YOUNG

Dikkat :

19 şubat ÇARŞAMBA günü 941 in en büyük filmi :

BİR KIŞ GECESİ

PIERRE BLANCHARD

MARMAR'da

BAŞLIYOR!

Bugün SARAY sinemasında

WİLLİAM POWELL - MYRNA LOY

Ve köpekleri A S T A ve minimini BABY NİCKİE Jr.

Bütün büyük zabıta filmlerinin en orijinali olan

BİR ADAM KAYBOLDU

(ANOTHEL THIN MEN)

Şaheserinde bir cinayetin tevlid ettiği heyecan ve helecana rağmen seyircileri kahkaha ile güldürüyorlar.

İlâveten : FOKS JURNAL son harb ve dünya haberleri

Bugün saat 10,30 da tenzilâtlı matine.

Bugün SÜMER sinemasında

ALBERT PREJEAN'ın GINETTE LECLERC ve ANDRE BRULE İle beraber nefis bir tarzda yarattıkları

METROPOLİTEN

(HAYAT GÜZELDİR)

Hareketli, hakikatli ve ihtiraslı büyük aşk filminde sizi Parisin esrarengiz gecelerini ve sokaklarını dolaştıracaktır.

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Bugün SAKARYA sinemasında

Halkın ısrar ve talebleri üzerine 2 muvaffakiyetli film :

MAVİ TUNA ŞARKISI	HOLLYWOOD... HOLLYWOOD...
Fransızca nüshası	Fransızca sözlü film
ROD SANDOR ve meşhur orkestrası	JAMES GAGNEY - EVLYN DAW
Seanslar : 11 (tenzilâtlı) - 2.30 - 5.30 ve 8.30 da	Seanslar : 1 (tenzilâtlı) - 4 - 7 ve 9.45 te

Her eserleri kudrete bir nümune... Her filmleri şerefe bir yükseliş olan

FERNAND GRAVEY - CAROLE LOMBARD

İlk defa olarak büyük bir filmde birleştiler.

Bugün L Â L E de göreceğiniz

(F R A N S I Z C A)

SKANDAL KORKUSU

Mevzuunu meşhur bir yıldızın lüks ve esrar dolu hayatından... Çılgın bir aşkın sarsılmaz cesaretinden alan... Parisin barlarında başlıyan garib bir aşkın romanıdır.

D İ K K A T : İki harb jurnalı birden :

1 — Türkçe Britiş Paramunt Jurnalda en son harb vak'aları

2 — İngiltere harbe nasıl hazırlanıyor. (Türkçe).

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Beşiktaş SUAD PARK Sinemasında

DİLLERE DESTAN LEYLÂ ile MECNUN

Seanslar : 11 — 2,30 — 4,30 — 7,30 ve 9,30 da

Manisa Valiliğinden:

1 — 31661 lira 66 kuruş keşifli Manisa - Turgudlu yolunun 2 ilâ 12 nci kilometreleri arasında şosa inşaatı şartname ve keşifnamesinde tesbit edilen vahidi fiatlar esası üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Şartname ve diğer keşif evrakı Manisa Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

3 — Eksiltme 20/2/941 perşembe günü saat 11 de Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır. Kapalı zarfın saat ona kadar Encümen Riyasetine tevdi edilmesi veya posta ile vasıl olması şarttır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 2375 liradır.

5 — İsteklilerin 940 malî yılına aid Ticaret Odası vesikasını ve ihaleden en az sekiz gün evvel Vilâyetten alacakları fennî ehliyet vesikasını teklif mektubu içine koymaları lâzımdır.

6 — Kapalı zarfların 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi dairesinde hazırlanması ve tevdii şarttır. (1038)

Çanakkale Belediyesinden:

1 — Çanakkalede yeniden yaptırılacak olan 16610 lira bedeli keşifli parke taşile kaldırım inşası işi 28/1/941 tarihinden 27 şubat 941 tarihine kadar bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İsteklilere bu işe aid şartname Belediye Fen memurluğundan parasız olarak verilir.

3 — Eksiltme 27 şubat 941 perşembe günü saat 15 te Belediye dairesinde müteşekkil encümen huzurile yapılacaktır.

4 — İşin muvakkat teminatı 1245 lira 75 kuruştur.

5 — Eksiltmeye girebilmek için aşağıdaki vesikaların bulunması lâzımdır:

A — Kanunî vesaiki haiz bulunmak.

B — Bu işe aid Nafıa Vekâletinin ehliyet vesikasını haiz bulunmak.

6 — Teklif mektublarının ihaleden bir saat evvel makbuz mukabilinde verilmesi posta ile gönderilecek mektubların da mezkûr saate kadar yetiştirilmesi lâzımdır. (714)

Kabataş Erkek Lisesi Satıalma Komisyonu Başkanlığından :

Cinsi	Evsafı	Miktarı	Fiatı	Tutarı	İlk T.	Eksiltme G.	S.
Portakal	100 lük	10000	2,5	250 L.	18,75	17/2/941	2,30
»	80 lik	15000	3,5	525	39,38	»	»
Mandalina		15000	2,5	375	28,12	»	»
Kuru üzüm çekirdeksiz		1000 K.	13	330	24,75	17/2/941	2,45
Kuru kayısı çekirdekli		1000	75	750	56,25	»	»
Erik Bosna malı		1000	40	400	30	»	»
Kuru incir süzme		500	25	125	9,38	»	»
Ceviz içi		750	45	337,5	25,33	»	»
Fındıkiçi kavrulmuş		500	55	275	20,63	»	»
Çam fıstık		50	90	45	3.38	»	»
Tahin helvası sırf şekerden		2000	50	1000	75	17/2/941	15
Tahin		800	50	400	30	»	»

Okulumuzun mayıs 941 nihayetine kadar ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarları yazılı yiyecekler ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 17/2/941 pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Beyoğlu İstiklâl caddesinde İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Okul Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat miktarları hizalarında yazılıdır. Şartnameler Okul İdaresinden görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzlarile Komisyona müracaatleri. (741)

İstanbul Deniz Komutanlığından :

Kuruluşumuz römorkörlerinde çalıştırılmak üzere bir makinist alınacaktır. İstekli olacakların aşağıda yazılı vesaikle birlikte Kasımpaşada bulunan Deniz komutanlığına müracaatleri.

1 — Nüfus tezkeresinin tasdikli iki sureti.
2 — Makinistlik şehadetnamesinin tasdikli sureti.
3 — Askerlik terhis vesikası sureti.
4 — Üç sene ücretle çalışacağına dair nümunesi komutanlıktan verilecek taahhüd senedi.
5 — Tam teşekküllü bir hastanenin heyeti sıhhiye raporu. (Muayene işi komutanlıkça yaptırılacaktır.)
6 — Beş aded vesika fotografı. (1081)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Fabrikalarımızın birinde çalışmak üzere 300 - 400 kuruş yevmiye ile postabaşılık yapacak kabiliyette birinci sınıf tesviyeci ve ayarcı ustası alınacaktır. Taliblerin birer istida ile Umum Müdürlüğe veya en yakın Askerî fabrikalardan birine müracaatleri. (1074)

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

Yatılı talebemiz üçüncü taksitlerinin martın birinden onuna kadar veznemize herhalde yatırılması. (905)

Sihirbaz

YAZAN: *Somerset Maugham*

ÇEVİREN: *Hamdi Varoğlu*

— 8 —

Siloet yapılıp bitince, sihirbaz, Margaret'in önünde eğilerek, bunu kendisine takdim etti:

— Oliver Haddo'nun, halen mevcud yegâne portresini lûtfen kabul ediniz, dedi.

Genc kız, barid bir tavırla:

— Teşekkür ederim, dedi.

Reddetse daha iyi olacağını düşündü. Fakat, o anda, söyleyecek söz bulamamıştı. Haddo, verdiği hediyeye, Margaret'in kıymet verdiğine eminmiş gibi, onu bir zarfa koymuştu.

Tekrar dolaşmağa başladılar ve bir çadırın önüne geldiler. Çadır bezinin üstüne, kabasaba çizgilerle, yılan oynatan bir adam resmi yapılmış, altına da arabca birkaç kelime yazılmıştı. Çadırın kapısında, bir siyahî, bağdaş kurmuş, dümbelek çalıyordu. Kötü bir fransızca ile, onlara hitaben bir şeyler söyledi.

Haddo:

— Doktor, dedi, bu manzara size Mısırı hatırlatmıyor mu? Girelim.

Porhoet ilerledi, yılan oynatan adama bir söz söyledi. Adam, memleketinin lisanını işitince, yüzünde, memnun bir ifade peyda oldu. Haddo:

— Ben biletleri alayım, dedi.

Çadırın perdesini açtı, Susie, Margaret ve Arthur içeri girdiler. Adam, perdeyi tekrar örttü.

Girdikleri yer, isli iki tane kandille aydınlanmış, murdar bir çadırın içi idi. Çepeçevre, bir düzine kadar iskemle dizilmişti. Bir köşede, bir fellâh karısı, siyah paçavralara bürünmüş, ayakta duruyordu. Yüzünde, bakır bilezikle alnından tutturulmuş, uzun, siyah bir peçe örtülü idi. Yalnız, sürmeli, iri siyah gözleri meydandaydı. Parmakları kına ile boyanmıştı.

Adam, kadına bir tef verdi. Kadın, tefe hafifçe dokunarak, garib bir ses çıkarttı. Binbir türlü pis koku ile karışık günlük ve gülyağı kokusu, Porhoet'i, bir an için, Kahirenin dar sokaklarına götürdü.

Susie, tiksinerek, bir sigara istedi. Yılancı, ingilizce konuşulduğunu işitince, gülümsiyerek, parlak dişlerini gösterdi:

— Ben, Muhammed, dedi. Ben, serdar Kitchener'e yılan oynattı. Siz bekleyecek, görecek. Yılanlar çok tehlikeli.

Bir köşede, bir örtü duruyordu. Onun altından, deri bir torba çıkardı, yere koydu ve çömeldi. Margaret ürperdi, çünkü torbanın içinde bir şeyler kımıldıyordu. Adam, torbayı açtı. Kadın, lâkayd, tefini tıngırdayıyor, arasıra, yüksekten bir yaygara atıyordu. Arab, yan gözle bakarak, elini torbaya daldırdı. İçinden, kıvranan bir yılan çıkardı. Onu yere bırakıp, bir lâhza bekledi, okşadı. Hayvan, derhal, bir demir çubuk gibi kaskatı kesildi. Hain bakışlı gözleri olmasa, öldü zannedilebilirdi.

Haddo:

— Bakınız, dedi. Musa'nın Firavun karşısında yaptığı mucize.

Bunun üzerine, Arab, eline bir kaval aldı, hazin, yeknasak seslerle üflemeğe başladı. Yılan, eski kıvraklığını derhal buldu. Başını kaldırdı, adeta kuyruğunun ucuna basarak dikildi, sonra, iki yana sallanmağa başladı.

Hodda, efsunlanmış gibiydi. Sert bakışlı gözlerini, yılancıdan ayırmıyordu. Margaret geriledi.

Arthur:

— Beyhude korkuyorsunuz, dedi. Bu adamlar, hep, dişleri sökülmüş yılanları oynatırlar.

Haddo, onun yüzüne baktı:

— Yılan oynatabilmek için, hiç bir seroma ihtiyaç hissetmeden, bütün yılanların zehirlerine karşı şerbetli olmak lâzımdır.

— Siz buna inanıyor musunuz?

— Ben, Madras'taki en meşhur yılan oynatan adamın iki saat içinde öldüğünü gördüm. Bir akşam, beni onun yanına götürmesini bir dostumdan rica etmiştim. Yılancı, bir düğün ziyafetinden geliyordu, bulut gibi sarhoştu. Fakat, buna rağmen yılanlarını getirtti, öyle harikulâde hünerler gösterdi ki, bu adamın aklından bile geçmez. Nihayet, torbasından iri bir kobra yılanı çıkardı ve onu evirip çevirmeğe başladı. Hayvan, birdenbire, adamın çenesine atladı, ısırdı, iğne deliği gibi iki iz bıraktı.

Yılancı:

— Hapı yuttum.

Diyerek geri doğru sıçradı. Etrafında bulunanlar, kobrayı öldürmek istediler, mâni oldu.

— Bırakın, yaşasın, dedi. Arkadaşlara faydası olur. Benim artık işime yaramaz.

Adam, iki saat sonra öldü. Sarhoşluğundan dolayı, müdafaa tedbiri almayı ihmal etmişti. Bu ihmal, hayatına mal oldu.

— Hikâyeleriniz hoşuma gidiyor ama, bu yılanların zehirli olduklarına beni inandırmağa kâfi değil.

Oliver, yılancıya döndü ve Arabca bir şey söyledi. Sonra,, Arthur'e hitab etti:

— Bu adamda, bir boynuzlu yılan varmış. Mısırın en zehirli yılanı odur. Avam, bu yılana, karayılan der.

Susie:

— Ne yapacaksınız? diye sordu.

Sihirbaz, yalnız gülümsedi, cevab vermedi. Sonra, çadırın ortasına doğru ilerledi, diz çöktü. Bir takım Arabca sözler söylemeğe başladı. Porhoet, bu sözleri tercüme ediyordu.

— Ey yılan, her şeye kadir büyük Allah adına, meydana çık, Allah, bütün yılanlardan büyüktür. Davetime icabet et.

Torbada bir kımıldanma oldu ve bir baş gözüktü. Kül rengi bir boynuzlu yılan, kıvrana kıvrana ortaya çıktı.

Oliver, hafif sesle, doktora sordu:

— Tanıdınız mı?

— Evet.

Çadırın dip tarafından gelen tef sesi kesilmişti. Hodda yılanı yakaladı, ağzını açtı. Hayvan, derhal onun eline sarıldı. Dişleri, etine gömüldü.

Arthur, onun, can acısile bir hareket yapmasına intizar ediyordu, fakat Hodda, hiç oralı olmadı. Yılan kıvranıyordu. Hodda, tekrar Arabca bir şey söyledi, yılan birdenbire yere düştü. Yaradan bol kan akıyordu. Hodda, bir şeyler okuyarak, yaranın üstüne tükürdü, kan derhal durdu. Sihirbaz, elini Arthur'e gösterdi.

(Arkası var)

RADYO

Bu günkü program

9,00 Program	18,03
9,3 Haberler	18,50
9,18 Müzik (Pl.)	19,30
9,45 Yemek listesi	19,45
★	20,15
12,30 Program	20,30
12,33 Türküler	20,45
12,50 Haberler	21,15
13,05 Saz	21,30
13,25 Orkestra	22,00
★	22,30
18,00 Program	22,50
	23,30

HALKEVLERİ

Kongreler

Kadıköy Halkevinden:

Halkevimizin iki senede... dilen kongreleri aşağıda... saatlerde yapılacaktır. ...nın mezkûr günde Halk... rifleri.

Güzel san'atlar: 22/2/... tesi saat 17.

Halk dersane ve kursl... 941 cumartesi saat 18.

Dil, edebiyat: 24/2/941 ... saat 18.

Köycülük: 24/2/941 ... 18,30.

S. Yardım: 26/2/941 ça... at 17.

Kütübhane, yayın: 26/... şamba saat 18.

Tarih, müze: 27/2/941 ... saat 17,30.

Spor: 27/2/941 perşem...

Temsil: 28/2/941 cuma...

Temsil

Kadıköy Halkevinden:

Temsil şubesi tarafından ... pazartesi saat 20,30 da ... nemasında (Bir gönül ...tıllar) temsil edilecektir. ...ler idareden alınır.

Teşekkür

Pederimiz ve büyük ba... ga Dahiliye Nezareti ... memurin komisyonu ... mütekaid Neyir Gürelin ... yısile gerek cenaze mera... mek, gerekse mektub ... taziyette bulunmak sure... kederimize iştirak eden ... dostlarımıza ayrı ayrı te... essürümüz mâni olduğun... susta gazetenizin tavass... ederiz.

Kızı Necile Gürel, oğlu ... ve toru...

***

Hastalığımı teşhis edip ... meliyatımı yapmak lütfu... nan Tıb Fakültesi dekan... cerrahi kliniği ord profe... med Kemal Atay, doçent... ya Konaralpa, asistanlar... ran ve Haşmet Köprülü... de bulunduğum müddet... gösteren hemşirelerine te... meyi borc bilirim.

H. Talât C...

Mevlid

Büyük Harbde temayü... hur 26 ncı alayın 9 uncu ... mutanı emekli önyüzba... Alçıtepe kerimesi Bayan ... ruhuna salı günü Lâleli ... öğleden sonra Mevlid k... ceği ilân olunur.

***

Bugün öğle namazını ... Fatih camiinde merhum ... ALEMDAR'ın ruhuna Me... bevi okunacağından arzu... akraba, dost ve vatandaş... buyurmaları rica olunur.

Vefat

Serasker Hüseyin Avni P... nu öğretmen Avni Gelen... Bursa Ziraat Bankası e... memuru öğretmen Sadiye ... dost Heybeli Sanatoryom... 941 perşembe günü vefat ... Cenabı Hak merhumeye ... pek yakında on altı yaşın... kızını kaybeden zevcine s... met ihsan etsin.

Seniha İşçen ile Hakkı Yeniçay nişanlanmışlardır 16 - Şubat

Kütahya asliye hukuk m...sinden:

Kütahya Nafıa kontrol ... rından Musa vekili avuk... Pekinle Tavşanlının Yeni m... sinde mukim iken ikamet... meçhul bulunduğu Posta ve ... ve Telefon idaresinin bu ... davetiye zirine verdiği ... laşılan Feride Seçkin ... mütekevvin boşanma davası... pılmakta olan tahkikatında ... İlânen vaki tebligata rağmen ... miyen müddeaaleyhaya on ... müddetle ilânen gıyab kararı ... liğine ve tarafların evlilik ... bildirilmesi için nüfusa ... zılmasına ve davacının listesi... receği şahidlerinin usulen ... melerine ve tahkikatın 13/... ma günü saat dokuza bırakıl... karar verilmiş ve bu babda ... edilen gıyab kararı mahkeme ... vanhanesine talik edilmiş ... 7/8/940 tarihinde Cumhuriyet ... baasına gönderilen işbu gıyab ... rarının ilân edilmemesinden ... retinin yeniden ilânına ve ... menin 28/2/941 cuma günü ... dörde bırakılmasına karar ... olduğundan tarihi ilânın... sından itibaren on beş gün ... 941/20 dosya numarasile m... aleyha tarafından bir itiraz ... yan edilmediği veya bir vek... derilmediği surette gıyabında ... kikatın devam ve muhakemenin ... tac edileceği tebliğ makamına ... olmak üzere ilân olunur. (2...

Balkanlılar Balkanları hançerliyemezler!

[Başmakaleden devam]

Yugoslavyaca düşünülen mahiyetini kaybetmiş olur. Bu memleket iktısadî yeni nizam imkânlarını millî hürriyet ve istiklâlinin emniyet ve selâmetile m e ş r u t kılmaktan bir an bile ayrılmamıştır. Nihayet Bulgaristan ve Yugoslavya gibi memleketler gûya harb felâketinden kurtulmasın kalabilmek malihulyasile Balkanların hançerlenmesine a l e t l i k vazifesini göremezler. Çünkü Balkanlar onların hür ve müstakil hayatlarını da zamân altına alan baş temeldir. Bu devletler bile bile ve göre göre kendi bindikleri dalı k e s e m e z l e r ve kestiremezler.

Demek isteriz ki aksi filen sabit oluncaya kadar biz Bulgaristanın bile kendi memleketine teveccüh edecek tecavüz ve taaddileri hoş görerek huzurla karşılayabilmesine ihtimal veremeyiz. Nerede kaldı ki Yugoslavyanın kendi rızasile uçuruma yuvarlanmağa muadil bir harekete kolayca muvafakat edivereceğini kabul etmiş olalım. Hususile millî meseleleri, geçen Umumî Harbin sebebi olmuş olan bu devletin ayni meseleler üzerinde bu defa i n t i h a r a benzer aksi bir istikamet takib etmesi bizce asla varid görülememek lâzımdır.

Elbette bugün de başka türlü olmıyan dünkü siyasetleri hatırlıyalım: Şarka doğru siyasetinde Selâniği istihdaf eden ve binaenaleyh o zamanki Sırbistanı ç i ğ n e y i p geçmek fikrini güden bir Avusturya (Almanya). Avusturya imparatorluğu halitasındaki millî unsurlarını kurtarmak istiyen cenub Slavlığı (Yugoslavlık). Bu iki zıd siyasetin çarpışmasında karşılaşan Slav - Cermen h u s u m e t i. 1914 tarihinde Saray Bosnada Prençip'in kurşunu Avusturya Veliahdini devirdiği zaman geçen Umumî Harbin muazzam yangını işte bu kıvılcımdan çıkmıştı.

1918 - 1939 fasılasında İtalyanın Arnavudluğa el atmış bulunması Yugoslav varlığını tehdid eden yeni bir tehlike tesirile vaziyetin vahametini ancak artırmıştır. Şimdi şu sebebler ve bu mülâhaza ile muvakkaten biraz kenara çekilmiş gibi görünen vaziyetlere sinmiş olmalarına rağmen Avrupanın beynelmilel siyasetleri olanca kuvvetlerile yaşamakta olduğunda şüphe yoktur. Bu siyasetlerden birer cüz olan Avrupanın büyük küçük her memleketi mesele doğrudan doğruya kendi hayatına taallûk ettiği zaman elbette millî varlığının kendisine tahmil ettiği v a z i f e l e r i ifa edecektir.

Bulgaristandan sonra Yugoslavyadan istenilebilecek olan nedir? Bilmiyoruz. Fakat eğer bu istek İtalyaya yardım vesilesile Yunanistanı arkadan vurmağa kolaylık ise buna Yugoslavyanın gönül hoşluğile m u v a f a k a t edebileceğini farzetmek bizce yersizdir. Çünkü böyle bir istek yalnız Yunanistanı değil, bütün Balkanları vurmak demektir. İçinde kendisinin de yaşadığı Balkanları arkadan hançerlemeğe ve hançerletmeğe Yugoslavya nasıl a l e t l i k edebilir? Neticesinde Yugoslavyanın yalnız halini değil, istikbalini de tehdid edecek olan böyle bir hareketi bu memleketin kabul edebilmesine biz asla ihtimal vermediğimiz için son Salzburg mülâkatını acele edilmiş endişelerle karşılamağa mahal görmüyoruz.

YUNUS NADİ

Çin ordusu Japonları şiddetle tazyika başladı

Dört cephede teksif edilen muharebeler inkişaf ediyor

Çunking 15 (a.a.) — Cephenin muhtelif bölgelerinden gelen son haberlere göre, yeni Çin taarruzu, Honan eyaletinden Hupeh, Kvantung ve Uestsuiyan cephelerine sirayet etmiştir. Suiganın garbında şiddetli muharebeler vukua gelmektedir. Şimalî Hupeh'de Han nehrinin şark sahilinde tâli mahiyette harekât vukua gelmektedir. Kvantung'da ise, şimale doğru yapılan Japon taarruzu geri püskürtülmüştür. Çin kuvvetleri, şimdi, Japonların Hongkong ile dahilî cephe arasındaki münakalâtı kesmek teşebbüsünde bulundukları demiryolunun şarkında Tanşuvi civarında bulunan Japon kıt'aları üzerine teksif edilmekte dir.

Garbî Suiyanda muharebeler devam etmektedir. Burada Japonlar, Sarınehrin sağ sahili boyunca bir hücuma kalkmışlardır. Çinliler, burada Japonların yaptıkları hücumları, Çin kuvvetlerinin kudretini tartmak maksadile yapılan sondaj teşebbüsleri olarak telâkki etmektedir.

Yugoslavya metanetini bozmuyor!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

cereyan ettiğini bildiriyorsa da mülâkatın görüş birliğile neticelendiğini söylemiyor. Bu şerait altında müspet bir netice elde edilmediği tahmin edilmektedir.

Yugoslav radyosu bu mülâkat hakkında hiç bir mütalea dermeyan etmiyor, sadece başka memleket - lerdeki tefsirleri kaydetmekle iktifa ediyor. Belgrad radyosuna göre, Macarlar, Yugoslav nazırlarının Almanya ziyaretini icab ettiren sebebi İngiltere ile Rumanya arasındaki münasebatın inkitaa uğradığını gösteriyorlarmış.

Bir Bulgar gazetesi ise, bu ziyaretin, Yugoslavyanın mihvere iltihakile alâkadar olduğunu yazmıştır.

Diğer taraftan Amerikan Kolumbia radyosu da, Almanların Yugoslav nazırlarından İtalya ile Yunanistan arasında bir sulh akdi için tavassutta bulunmalarını istemiş - lerdir.

Newyork Times gazetesinin Belgrad muhabiri de Bechtesgaden'de hiç bir anlaşma imzalanmadığını, Yugoslavyaya üçlü pakta iltihak teklifi yapıldığını, fakat Yugoslav nazırlarının Prens Polle görüştükten sonra bu teklife cevab verebi - leceklerini bildirdiklerini haber vermektedir.»

Nazırlar Belgradda

Belgrad 15 (a.a.) — Başvekil Tsvetkoviç ve Hariciye Nazırı Markoviç, refakatlerinde Alman elçisi Von Heeren olduğu halde Belgrada muvasalat etmişlerdir. Başvekil ve Hariciye Nazırı derhal Beyaz saraya giderek Kral Naibi Prens Paul'a izahat vermişlerdir. Başvekil, bugün muavini ve Hırvat lideri Maçek'le görüştü.

Havasın verdiği bir habere göre, son seyahat işinde ilk teşebbüs, Berlinden değil, fakat Belgraddan gelmiş, Yugoslavyanın mes'ul zimamdarları harbin Balkanlara sirayeti takdirinde Almanyanın Yugoslavya hakkındaki niyetlerini anlamak istemişlerdir. Belgraddaki intibaa göre, Yugoslav devlet adamları, Almanyadan, Yugoslavyanın kendi etrafında patlamak tehlikesini gösteren hâdiselere seyirci olarak kalmasını mümkün kılacak temi - nat almış bir vaziyette dönmekte - dir.

Belgradda mütalea edilen ihtimaller

Röyter şu haberi veriyor:

Belgraddaki diplomatik mahfil - lere göre, Berchtesgaden'de Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı ile münakaşa edilen noktalar şunlardır:

1 — Merkezî Avrupa ile Ege denizi arasındaki esas yolu teşkil eden ve Selâniğe giden Morava nehri yolu ile Alman askerlerinin Yugoslavyadan geçmeleri hakkında Almanya tarafından bir çok defa gizlice yapılan eski taleblerin tekrarı.

2 — Alman kıt'alarının Bulgaristan tarikile geçmesi takdirinde Yugoslav hattı hareketinin aydınla - tılması. Bu husustaki karar, Almanların tutmağa niyetlendikleri isti - kamete bağlı bulunmaktadır. Kat'î surette şu kanaat mevcuddur ki, Alsmanların Selâniği işgali, Yugoslavyanın artık müstakil bir mukavemet arzedemiyeceği demektir. Bu düşünce, muhakkak ki Yugoslava hükûmetinin ve askerî makamlarının hattı hareketini tanzim eden esaslı noktayı teşkil eylemiştir.

3 — Yugoslavyanın üçlü pakta girmesi hakkında Alman talebi. Diplomatik mahfillerdeki düşünce lere göre, böyle bir iltihak, mihverin son zamanlarda büyük bir reklâmla ilân ettiği «ebedî dostluk» siyasetine rağmen bütün Yugoslav halkı nezdinde hiç de sevilmiyen bir keyfiyet olacaktır.

Londranın tahminleri

Londra 15 (a.a.) — Yugoslav ricalinin Berchtesgaden'e davetleri, Alman devlet reisinin Yugoslavyayı iktihamı icab eden bir mânia şeklinde kabul ettiğine delil sayılmaktadır.

Times gazetesinin diplomatik muhabiri Hitlerin hiç olmazsa şimdilik Yugoslavyadan ciddi taleblerde bulunamıyacağını yazmakta, çünkü Hitlerin Yugoslavların muharib ruhunu tanıdığını ve Sırblarla Hırvat ve Slovenlerin doğrudan doğruya bir tehdid karşısında dövüştüklerini ilâve etmektedir.

Yugoslavya arazisi muharebe için ciddî mânilerle doludur. Bundan dolayı Hitler, müşkülü başka şekilde halletmeğe çalışacaktır ve ayni zamanda Balkan devletlerinin ittihadı halinde kendisi için yeni müşkülât zuhur edeceğine kanidir.

Yugoslav hükûmetinin mümkün olduğu müddetçe bitaraf kalmağa çalışacağı ve bir taarruza uğrarsa dövüşeceği ihtimali galibdir.

Şehir armonisinin konseri

İstanbul Konservatuarının şehir armonisi dün akşam Eminönü Halkevinde orkestra şefi Cemil Dölener idaresinde güzel bir konser vermiştir. Programda bilhassa Wagner, Strauss ve Bizet'den parçalar vardı. Konser halk tarafından alâka ile dinlenmiş ve çok alkışlanmıştır.

BERLİNDE Ağır İngiliz taarruzlarına intizar!

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Rhur mıntakasına, Holanda ve Manş üslerine akınlar

Londra 15 (a.a.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Bu gece bombardıman tayyarelerimiz Rhur mıntakasındaki sınaî hedeflerle Almanyanın şimali garbisinde ve Holandada bulunan düşman tayyare meydanlarına hücum etmişlerdir.

Gelsenkirchende bombaların petrol depolarının bulunduğu sahada patladığı görülmüştür. Burada yangınlar çıkarılmıştır. Duissergruhport iç limanı ile civarındaki hedefler de muvaffakiyetle bombalanmış ve buralarda da yangınlar çıkmıştır. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden yalnız bir tanesi dönmemiştir.

Ostende dokları gece sahil muhafaza servisine mensub tayyareler tarafından bombardıman edilmiştir. Burada hiçbir tayyare zayi etmedik.

Norveç sahillerine taarruz

Londra 15 (a.a.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Dün gündüz, tayyarelerimiz Calais ve Denhelder doklarına hücum etmişlerdir. Bombaların Denhelderde limanda ve bendlerde patladığı görülmüştür. Ayrıca limanda demirli bir iaşe gemisinin kıçına tam bir isabet kaydedilmiştir.

Diğer bir tayyare, Norveç sahili açıklarında bir düşman petrol gemisini bombardıman etmiştir. Hücumu müteakıb, petrol gemisi ateşler içinde kalmış ve denize yayılan petrol yanmağa başlamıştır.

Tayyarelerimizin hepsi bu harekâttan salimen dönmüştür. Bu harekât, evvelce bildirilmiş olan avcı faaliyetlerinden ayrıdır.

12 ada gene bombardıman edildi

Kahire 15 (a.a.) — Ortaşarktakı İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhı tarafından dün akşam neşredilen teb - liğ:

Oniki adada, İngiliz hava kuvvetlerine mensub bmbardıman tayyareleri, yeniden muvaffakiyetle tayyare meydanlarına hücum etmişlerdir. Burada şiddetli infilâklar vukua gelmiş ve yerde serpili birçk tayyareler arasında bir Cr. 42 tayyaresi tahrib edilmiştir.

Akdenizde

Merkezî Akdenizde, deniz tayyarelerimiz, iki destroyer refakatinde seyreden dört vapura hücum etmiş ve vapurlara tam isabetler kaydolunmuştur.

Habeşistanda

Eritrede, Habeşistanda ve şarkî İtalyan Afrikasında, taarruzî harekâtımıza havadan mühim müzaharetlerde bulunulmştur. Zula ve Asmarada, avcı tayyarelerimiz, tayyare meydanlarına ve tayyare yere iniş sahalarına mitralyöz hücumları yapmıştır. Asmara civarında düşman avcıları ile karşılaşılmış ve düşman avcılarından ikisi alevler içinde düşürülmüştür. Bu tayayrelerin pilotları paraşütle yere inmiştir.

Libyada

Benina'a 14 ve Berka'da 40 tayyarenin işe yaramıyacak bir halde görüldükleri bildirilmektedir. Son iki gün zarfında düşman Benina tayyare meydanına hücumlar yapmış, fakat ancak hafif hasarlara sebebiyet vermiştir.

Evvelki gece Bingaziye düşman tayyareleri hücum etmişlerdir. Bunların Alman tayyareleri oldukları zannedilmektedir. Bazı evler hasara uğramıştır.

Şarkî İtalyan Afrikasında tayyarele - rimiz Keren mıntakasında ordunun taarruzuna muzaharete devam etmişler - dir. Keren istasyonu tam isabetle bombardıman edilmiş ve Meba dağı yakınlarında tahaşşüd eden düşman kıt'aları üzerine mühim miktarda bomba atılmıştır.

İngiltere üzerinde

Londra 15 (a.a.) — İngiliz Hava ve Dahilî Emniyet Nezaretlerinin bu ak - şamki tebliği:

Bugün sabah ve öğleden sonra, münferid düşman tayyareleri bazı faaliyette bulunmuştur. Bu tayyarelerden bir tanesi şimalî İskoçyaya, bir diğer tayyare de şarkî İngiltere sahiline bazı bombalar atmıştır. Her iki hâdisede de hiç bir zayiat vukua gelmemiştir. Hasar pek azdır.

Öğleden sonra daha geç vakit, bir düşman tayyare teşekkülü, Kent sahiline yaklaşmış, fakat dahile girememiştir.

«Bütün gün, avcılarımız, faal bulunmuştur.

İki düşman tayyaresi, şark sahili açıklarında tahrib edilmiştir. İki avcı tayyaremiz, keşif faaliyetinden dönmemiştir.

Dün gece, bir düşman tayyaresi, şark sahili açıklarında hava dafi bataryaları tarafından denize düşürülmüştür.

Asansör ruhsatiyesi

Çalışmakta olan bilûmum asansörlerin Nafia Vekâletince tanzim edilmiş hususî şartnameye göre kurulmuş olmaları lâzım gelmektedir. Çalışmaları bu şartnameye uygun olmıyan veya devamlı bakımı ihmal edielrek kaza tehlikesine maruz bulunan asansörler Belediyece kapattırılmaktadır

Galatada Minerva hanında Alfred Şvarz (Telefon: 43028) Sınaî tesi - sat müessesesinin asansör servisi, Nafia Vekâletinin yeni şartnamesine uymıyan bu gibi asansörleri, istihdam ettiği mütehassıslar tara - fından mükemmel bir surette ve kısa bir müddet zarfında tadil etmektedir.

Ankaradaki yeni Vekâlet ve Banka binalarında, ve ayni zamanda gerek Ankaranın, gerekse İstanbu - lun büyük hastanelerinde ve mo - dern binalarındaki asansörleri kurmuş olan bu müessese, hususî teşkilâtı sayesinde, asansörlerin daimî bakımını dahi deruhde etmektedir.

Times'in verdiği mühim haberler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Almanların ima ettikleri gibi, Alman talebi üzerine Bulgarlar tarafından değil, fakat hattâ son dakikada bir şey kurtarılabileceği ümidi ile Türkler tarafından başlanmıştır.

Berlin, yakında, Blakanlarda mühim hâdiseler bekliyormuş

Berlin 15 (a.a.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Balkanlardaki vaziyet bitaraf müşahidlere pek karışık gözüküyor. Gelen haberler birbirini nakzeder mahiyettedir. Hariciye Nezareti bu hususta kat'î bir malûmat vermek istemiyor. Sofyada Alman tayyareleri bulunduğuna dair gelen haberler hakkında sorulan suale Hariciye Nezaretinin salâhiyettar memuru, sual askerî mahiyette telâkki edildiği için cevab vermekten imtina eylemiştir.

Bitaraf gazeteciler Balkanlarda pek yakında mühim hâdiseler vuku bulacağı fikrindedirler. Umumî kanaat Balkanlarda halen mühim bir askerî faaliyet mevcud olduğu merkezindedir.

Almanyada Balkanlarda havacılık vaziyeti

Londra 15 (a.a.) — Reuterin havacılık muhabiri bildiriyor:

İngiltereye ve İngilterenin deniz münakalâtına hücuma tahsis edilen Alman tayyareleri miktarının, Balkanlarda bir «yıldırım harbi» için azaltılmış bulunduğu teeyyüd etmemiştir. Salâhiyettar müşahidler, Alman hava kuvvetlerinin garbdaki faaliyetinin bu tarzda izahını reddeylemektedir.

Balkanlara gelince, bu mıntakada elde bulunan Alman hava kuvvetlerinin kemmiyet ve keyfiyeti, bu kuvvetlerin orada müspet bir rol oynayacak mahiyette olmadığını göstermektedir. Almanlar, sanıldığına göre, Rumanyada 800 den fazla tayyare tahşid etmiştir. Bu tayyarelerin en büyük kısmı avcı tayayresidir. Çünkü, petrol mıntakalarının İngiliz hava kuvvetleri tarafından muhtemel bir bombardımanına karşı himayesi Almanya için çok büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Çörçil'e göre, bin kadar Alman tayyare meydanı müstahdemi Bulgar tayyare meydanlarını işgal etmektedir. Bunların, Bulgar tayyare meydanlarında, hattâ birkaç zaman evvel Rumanyada bulunan tayyarelerin adedine mukabil tayyare miktarını alabilecek mahiyette hazırlıklar yapabileceği şüpheli telâkki olunmaktadır. Bulgaristanda yalnız 12 kadar hava üssü mevcuddur ve bu üslerdeki şerait birinci derece olmaktan çok uzaktır.

Almanyanın cenubu şarkî Avrupasına gönderdiği tayyarelerin hemen hepsi muhakkak ki 1940 modelidir. Müstahdemler arasında ise büyük bir devlete karşı harb tecrübesi olan ancak pek az pilot vardır.

Ortaşarktaki İngiliz hava kuvvetlerine gelince, bu kuvvetler Afrika ve Arnavudluk cephelerinden başka yerlerde faaliyette bulunmak ihtimaline karşı koyacak kudrettedir.

Bir müşahid, Alman hava kuvvetlerinin, garbdaki vaziyetini tehlikeli bir surette zayıflatmadan şarkat İngiliz hava kuvvetlerinin kudretine müsavi bir hale gelmeği ümid edebilmesinin çok şüpheli olduğu fikrini bildirmiştir.

Pasifikte hava değişti!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

sederek şöyle demiştir:

«— Şimdi iki memleket vaziyetinin karşılıklı olarak daha iyi anlaşılması her zamandan ziyade lâzımdır. Bunu, milletlerimizin menfaatlerile refahına hizmet edebilmek ve Pasifikte sulhu koruyarak aramızdaki an'anevî dostluğu idame etmek için zarurî addediyorum.»

Amiral Nomura bu gayeye erişmek için Reisicumhurun müzaheretine güvendiğini ilâve etmiştir.

Ruzvelt, büyük elçiye verdiği cevabda şöyle demiştir:

«— Filhakika sizin de söylediğiniz gibi Japon - Amerikan münasebetlerinde endişe verici bir inkişaf görülmüştür. İki memleket arasındaki an'anevî dostluğu idame etmek ve Amerikan ve Japon milletlerinin refahını temin eylemek maksadile daha iyi bir anlaşmaya vasıl olabilmek için elinizden gelen bütün gayreti sarfedeceğinize dair verdiğiniz teminattan dolayı kendimi bahtiyar edderim.»

Harb doğuracak mesele yok

Tokyo 15 (a.a.) — Japon hükûmeti, istihbarat bürosu vasıtasile neşrettiği bir beyannamede ecnebi memleketlerde bulunan Japon tebaasına vesayada bulunarak Japonya ile Amerika arasında bir harb çıkacağına dair dolaşan şayialardan endişeye düşmemelerini ve eskisi gibi işlerile meşgul olmalarını bldirmektedir.

Beyannamede vaziyetin bir dereceye kadar endişe verecek mahiyette olduğu gizlenmemekle beraber bu halin iki memleket arasında harb doğuracak derecede vahim olduğu neticesine varmanın doğru olmadığı beyan edilmektedir.

Amerikanın hazırlığı devam ediyor

Vaşington 15 (a.a.) — «Havas» Amerikan ordusu, haziranda, 1 milyon 418 bin kişiye çıkacaktır. Bu devamlı miktar, lüzumu takdirinde hemen derhal iki misline iblâğ olunabilecektir.

Diğer taraftan birinci ordu kumandanı, Amerika Birleşik Devletlerinin cenubundaki manevralara 350 bin kişinin iştirak edceğini bildirmiştir. Amerikan tarihinde ilk defa olarak bu derece fazla miktarda asker iştirak etmektedir.

İngiliz - Japon münasebatında vehamet görülmeyor

Londra 15 (a.a.) — Röyter ajansının diplomatik muhabiri yazıyor:

İngiliz - Japon münasebetlerinde husule gelen mütezayid gerginlik hakkında salâhiyetli Londra mahfilleri Uzakşarktaki vaziyetin büyük bir dikkatle takib edilmekte olduğunu söylemekle beraber bugün son zamanlarda çıkan mubalâğalı haberleri teyid edecek şekilde herhangi yeni bir inkişaf görülmediğini ilâve etmektedirler.

İngiliz hükûmeti Uzakşark meseleleri hakkında Holanda hükûmetile sıkı temaslar muhafaza etmektedir.

Avustralya hâlâ şüphe içinde

Sidney 15 (a.a.) — Röyter: Avustralya Hariciye Nazırı Svewart, bugün aşağıdaki beyanatta bulunmuştur

Bugünkü vaziyetin hakikatini nazarı dikkatte tutmaktan ayrılırsak kendimizi hayalle teselli etmiş oluruz. Maalesef şu cihet bir hakikattir ki mazideki dostluk an'aneleri şöyle dursun bütün karşılıklı menfaatler ve coğrafî yakınlık dolayısile kendisile ahenktar münasebetlerimiz bulunması icab eden millet, düşmanlarımıza bir askerî ittifakla bağlanmıştır. Diğer memleketlerle sulhperver münasebetler arzumuzu hiçbir suretle azaltmadan şunu söylemeğe mecburuz ki Britanya Commonwealth'ı azası sıfatile, ilk kurban biz olmamakla beraber, tecavüzden ve mütecavizlerden tam manasile nefret ediyoruz.

Holanda Hindistanının bir emri

Tokyo 15 (a.a.) — Stefani: Manilladan Domei ajansına verilen malûmata göre Holanda Hindistanı hükûmeti Japonyaya gitmekte olan gemilerine üslerine dönmeleri için emir vermiştir.

HARB VAZİYETİ

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

O gece Londra ve Kudüs radyoları, bu mevkiin Bingaziden 220, 270 kilometre cenubu garbide olduğunu haber vermişlerdi. Bunun üzerine taarruzun yıldırım sür'atile Bingazi istikametinde inkişaf etmekte olduğuna hükmetmiştik. Fakat beş gündenberi Kahire tebliğleri, bir ileri hareketinden bahsetmemektedirler. Halbuki İngilizleri Sidre yahud Sırt körfezi kıyılarında durduracak, hiç bir İtalyan kuvveti yoktur. İtalyanların Libyanın Bingazi mıntakasına tahsis ettiği kuvvetlerin hemen hepsi imha edilmiştir. Döküntü halinde kaçabilenler ise, muzaffer İngiliz motörlü kıt'alarını durdurabilecek bir kudreti asla haiz değildirler. İtalyanların Libyada alan 4 - 5 zayıf tümeni ise Trablusgarbdadır. O halde İngilizler, neden El'ageliya'dan ileri geçmediler? Bu sual, bizi yazımızın başındaki mülâhazalara getiriyor. Ya Trablusgarba doğru harekâta devam etmek için yeni hazırlıklar yapıyorlar; yahud da artık daha ileri gitmiyeceklerdir. Eğer, bir müddet daha, ileri hareketinden bahsedilmezse. İngilizlerin Trablusgarba gitmek istemediklerine hükmetmek lâzım gelecektir.

Arnavudluk cephesinde:

Şiddetli yağmurların yollarda ve köprülerde husule getirdiği tahribat ve aynı zamanda bu vaziyetten istifade etmek isteyen İtalyan ordusunun yaptığı mütemadi mukabil taarruzlar yüzünden bir müddettenberi taarruz edemiyen Yunanlılar, tekrar bütün cephe boyunca taarruza geçmişlerdir ve İtalyanlardan 7000 esir almışlardır. İngiliz tayyare filolarının müessir yardımile merkez bölgesinde yapılan bu taarruz sür'atle inkişaf etmektedir. Fakat Malina köyünden başka hiç bir isim zikredilmediğini ve sadece taarruzun merkezde ilerlemekte olduğu zikerdildiğinden tabiatile ezbere mütalea beyanına imkân yok - tur. Yunan harb tebliğleri isim zikrederek tafsilât verdikleri zaman harekâtın ehemmiyeti hakkında mütalealarımızı söyleriz.

Havalarda:

İngilizler, paraşütle Kalabriya'ya inerek bazı askerî hedefleri tahribe kalkışmak suretile fevkalâde büyük bir cür'et ve cesaret göstermişlerdir. Çünkü Almanların yaptıkları gibi, bu paraşütçüler, büyük bir ordunun taarruzuna takaddüm etmiş değillerdir. Bu itibarla muhakkak bir ölümü ve esareti göze alarak vazifelerini ifa etmişlerdir.

İngiliz hava kuvvetlerinin Rodos hava üslerine yaptıkları mükerrer baskınların gayesi, buradan istifade eden veya buraya yerleşmesi muhtemel olan İtalyan ve Alman tayyarecilerini Rodos hava meydanlarından mahrum etmektir. İtalyan ve Alman havacılarının, şimdi Süveyş kanalına buradan taarruz et - mekte oldukları tahmin ediliyor. Rodos hava meydanlarile buralardaki benzin ve bomba stokları tahrib edilirse, tabiatile adadan İtalyan ve Almanların istifadesi azalır. Bu günkü vaziyette oniki adada azalan stokları, ancak denizaltı gemilerile mahdud miktarda telâfi kabildir. Bunlar hava hücumlarile esaslı surette tahrib edilirse, denizaltı gemilerinin getireceği mahdud maddeler, tabiatile ihtiyaca kifayet etmez.

Çarşamba gecesi Rodosa yapılan taarruzun hedefi askerî liman ile iskele olmuş, büyük yangınlar çıkarılmıştır.

İngiliz hava kuvvetleri çarşamba gecesi Tiran'a ve Draç hava meydanlarına hücum etmişler, Tiran'da 4 İtalyan tayyaresi tahrib etmişlerdir. Tepedelendeki İtalyanlara, Buzi'deki askerî te - cemmülere arka arkaya şiddetli taarruzlar yapılarak Yunan kuvvetlerinin harekâtına yardım edilmiştir. Hâlâ da edilmektedir. İngiliz tayyareleri Akdenizde bir İtalyan gemi kafilesine de muvaffakiyetle hücum etmişlerdir.

Şarkî Afrika cephelerinde:

Eritrede, Keren'e son bir darbe in - dirilmek için hazırlıklar yapılmakta - dır. Keren'in cenubunda, Asmara istikametinde, İngilizler, sarp arazide Arresaya doğru hareketlerine devam ediyorlar. Habeşliler de, kendi yurdlarında, hâkim oldukları araziyi gittikçe genişletmektedirler.

Geçen salı günü İtalyan Somalisinin cenubunda Cuba mıntakasında Afmadu'yu zapteden cenubî Afrika kuvvetleri, şimdi daha cenubda Hind Okyanusu kıyısındaki Kisimayu limanını zaptet - mişlerdir. Kisimayu limanı Kenya hu - dudundan takriben 150 - 160 kilometre şarktadır. Burada İngilizler bir çok top, zırhlı otomobil ve malzeme ile bir miktar esir almışlardır. Burada tahrib edilmek istenilmesine rağmen hâlâ yüzmekte olan üç İtalyan vapuru da ele geçirilmiştir. İtalyanlar, petrol sarnıçlarını ateslemişlerdir.

Şarkî Afrikada muhasara edilmiş vaziyette olan İtalyanlar, silâh, malzeme ve petrol zayiatını aslâ telâfi edemiye - ceklerinden burada ne kaybederlerse onlar için büyük bir zarardır.

***

MAKSİM
ALATURKA KISMINDA
Pek yakında İstanbulda görülmemiş bir yenilik
ÇIRAĞAN REVÜSÜ
Fevkalâde dekorlar ve kostümler
Bayan SAFİYE
ve 20 kişilik muhteşem S A Z heyetile 30 kişilik büyük
HAVAY ADALARINDA BİR GECE
Revüsü büyük muvaffakiyetle devam etmektedir.
16/2/941 PAZAR günü saat 15 te YENİ REVÜ heyetinin kuruluşu şerefine büyük Ç A Y ziyafeti. Bu ziyafete kıymetli san'atkâr Bayan S A F İ Y E ile memleketimizin tanınmış K Ü M E S A Z heyetleri iştirak edecekler.

51 No. lu ilân

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan:

17/2/941 tarihinden itibaren ve yeni bir ilâna kadar İstanbul Belediye hududları dahilindeki perakendeci kasablarda kızıl ve beyaz karaman 70, dağlıç 75 ve kıvırcık 80 kuruşa etiketli olarak satılacaktır. Toptancı kasablar perakendecilere kilo başına 10 kuruş bırakacaklardır.

Bu ilâna muhalif hareket eden toptancı veya perakendeci kasablar hakkında millî korunma kanununa göre takibat yapılacaktır. (1170)

TÜRKİYE Şişe ve Cam Fabrikaları

ANONİM SOSYETESİNDEN:

Paşabahçe fabrikamızda, satılık 2 aded elektrikli nakil arabası vardır.

Taliblerin arabaları görmek üzere hergün fabrikaya ve en geç 24/2/941 akşamına kadar fiat teklifinde bulunmak üzere de Sosyetemizin Galatada Perşembepazarı İş hanındaki Büromuza müracaatleri rica olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I. — Yeniden değiştirilen muhammen bedeli mucibince şartname ve nümunesine göre 15 CI. lik şişeler için «1500», 25 CI. lik için «2000», 50 CI. lik için «1000» ve 100 CI. lik için «500» aded ki cem'an «5000» aded rakı şişesi kasası kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II. — Muhammen bedeli «15,000» lira, muvakkat teminatı «1125» liradır.

III — Eksiltme 24/II/941 pazartesi günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV. — Şartname sözü geçen şubeden ve Ankara Başmüdürlüğünden parasız alınabilir.

V. — İstekliler mühürlü teklif mektublarını kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuzunu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr Komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (806)

EMLÂKİŞ

YARIN İSTANBUL ŞUBESİNİ AÇIYOR

Pek yakında müzayede suretile en kıymetli emlâkini satışa çıkaracaktır.
Merkez: Galatasaray Lisesi karşısında No. 184. Tel: 49010
Şubesi: Eminönü, Anadolu han No. 6. Tel: 24694.

Madenî Eşya ve Malzeme İthalâtçıları Birliğinden:

20/2/941 tarihine musadif perşembe günü saat on beşte Galatada Ömer Abid hanında 3 üncü katta içtima salonunda icrası takarrür ederek 6 şubat 941 tarihli Cumhuriyet ve Akşam gazetelerile ilân edilen fevkalâde umumî heyet içtimaının İstanbulda 4 üncü Vakıf hanında Ticaret ve Sanayi Odası içtima salonunda toplanılacağı ahiren kararlaştırılmış olduğundan birlik azasınca malûm olmak üzere keyfiyet tashihen ilân olunur. (1169)

SATILIK PIRLANTALI ZÜMRÜD YÜZÜK

17/2/941 pazartesi günü saat 14 te Kapalı Çarşı Belediye Mezad Müdürlüğünde çok kıymetli görülmemiş pırlantalı zümrüd yüzük satılacağından almak arzusunda bulunanların mezkûr idareye müracaatleri.

İNGİLİZCE - FRANSIZCA AKŞAM DERSLERİ

17 şubat 1941 pazartesi günü yeni devre başlıyacaktır Kaydolmak üzere hergün saat 10 dan 21 e kadar müracaat. Adres:
AMERİKAN LİSAN ve TİCARET DERSANESİ
Sultanahmed, Alemdar caddesi No. 23. Müdür: İlhami Polater

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

MUDANYA TARİFESİ DEĞİŞMİŞTİR

17 şubat 941 pazartesi gününden itibaren muvakkat bir zaman için İstanbuldan Mudanyaya ve mütekabilen Mudanyadan İstanbula haftada dört posta yapılcaaktır.

Vapurlar İstanbuldan pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 9,00 da, pazar günü saat 9,50 de kalkacak ve Mudanyadan İstanbula Salı, Perşembe ve Cumartesi 11,00 de, pazar 16,00 da dönecektir.

Pazartesi ve cuma postaları Armudluya uğrıyarak Gemliğe kadar gideceklerdir.

Pazar sür'at postası (Sus) vapurile diğer postalar eski vapurlarla yapılacaktır. (1165)

RİDA DİŞ SUYUNUN GARGARASI: AĞIZ, BOĞAZ, DİŞ APSESİ İLTİHAPLARINDA ve DİŞ ÇIKARILDIKTAN SONRA ŞİFA TEMİN EDER

No. 17694 KARA OĞLAN Kolumbia Plaklarında çıktı!..

Dr. Horhoruni

Eminönü Nimet Abla gişesi karşısındakı muayenehanesinde hastalarını kabul eder.
Telefon: 24131.

Doktor
A. EMANUELİDİ
Sirkecideki muayenehanesinin istimlâki dolayısile ayni sırada Merkez Lokantası üzerine nakletmiştir.

Satılık avize

Kıymetli bir avize satılacaktır. Üstünde İran san'atı vardır. İstiyenler pazartesi günü saat bir buçukta Kapalıçarşıdaki Bedestene müracaat etsinler.

Doktor
ÇİPRUT
Cildiye ve Zühreviye mütehassısı Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı. Tel: 43353

Osmaneli asliye hukuk mahke - mesinden:

Osmanelinin Karadin köyü şahsiyeti hükmiyesine izafetle muhtarı Ahmed Edremidin açmış olduğu tescil davasının icra kılınan duruşmasında:

Karadin köyünün şarkında Abdullah Receb, Kadir, Mehmed Hasan oğlu Ahmed, Hacı Arif ve Aydınlı Ali, garben Kara kova ve Akçapınarla müşterek çayır İsmail oğlu Paşadan Veli Kaya, Ah İsmail, Ali Osman, Mehmed Ali, Kara Ahmedin nizasız tarlası, Kırkbir Mehmed, Derviş Hüseyin oğlu İb - rahim, Kayıbsız İsmail, Kadir Mehmed, İsmail oğlu Hüseyin, Abdullah oğlu Mehmed ve Ahmed oğlu İsmail ve cenuben Ahmed Gül, Mustafa Yavuz, Yusuf oğlu Bekir ve Arif ve Mehmed Ali, Halil İbrahim, Koca Mustafa, Kayıbların Mehmed Ali, Yusuf oğlu Abdullah, Emin Hacı Türk, Kadir, Mehmed, Sermen Eyüb, Süleyman oğlu Ali, Halil Can, Raşid, Abdullah Ergi, Şah İsmail ve Koca Kadirin nizasız sahibli arazilerile mahdud işbu gayrimenkule bir hak iddia edenler varsa elindeki vesaiklerile birlikte bir ay zarfında Osmaneli asliye hukuk mahkemesine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (2881)

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Bir buçuk yıllık harbden sonra Avrupanın aldığı muvakkat manzara

(Ömer Rıza Doğrul'un ilk sahifeden başlıyan mühim makalesini okuyunuz

ŞİMAL DENİZİ
ŞİMAL BUZ DENİZİ
ATLAS OKYANUSU
İSLANDA ADASI
Horn burnu
Rikyavik
Farver adaları
Şetland adaları
Orkney
Hebrit adaları
Vrat Br.
Dunkasburnu
Hayland
Muray körfezi
Peterhit
Aberden
Edinburg
İNGİLTERE
İRLANDA
Donegalburnu
Belfest
Galvay
Dublen
Brandon Br.
Man adası
İRLANDA DENİZİ
Manchester
Hol
Birmingan
Sen Jorj kanalı
Gal
Bristol
LONDRA
Londey sand Br.
Plimut
Port smout
Duvr
Lizar burnu
Soutempton
Vayd adası
NORVEÇ
Bergen
Stavangar
OSLO
Tronhjem
SKANDİNAV DAĞI
İSVEÇ
Uppsala
İSTOKHOLM
Goteborg
BOTNİ KÖRFEZİ
Vaasa
FİNLANDA
HELSENKI
Aland adaları
Finlanda körfezi
LENİNGRAD
Ladoga gölü
KOLA
LAPONYA
Tromso
Narvik
Vardus
Harpazranda
Tornea
Oleaborg
Kategat boğazı
Yutland
Sund boğazı
DANİMARKA
Frederia
KOPENHAG
BALTİK DENİZİ
ESTONYA
Pskov
Valday tepeleri
RİGA
LİTVANYA
Kongsberg
KOVNO
Vilna
Minsk
Mahilif
Vitebsk
Mobrevisk
Kolberg
Danzig
Şarki prusya
Piozk
Bialystok
Holştayn
Heligoland
Kiel
Elbe N.
Hamburg
Friz
Oorn
LAHEY
Amstedam
HOLANDA
Osnabürk
BERLİN
Magdeburg
Hal
Frankfort
Kaliç
VARŞOVA
POLONYA
Lvof
Sandomir
Kiyef
Breslav
Dresden
Karlisbat
Pilsen
Opav
Tarnopol
Berdiçef
Kanenç
Hotin
Basarabya
Çernovitz
Kalbi
İbrail
Brazof
Köstence
Kare denizi
Belçika
Kale
Lil
Anvers
Ares
Boulogne
Brest
Orient
Sen nazer
Versay
PARİS
Alanson
Orlean
Meç
Stazburg
Mülhuz
Somon
Dijon
Puatye
Oleronadası
Bordo
Lyon
Vişi
Montaban
Tuluz
Monpelye
Narbon
Marsilya
Tulon
Monako
San remo
Cenova
Torino
Alp dağları
Bayon
Biyariç
Panpeluna
Siyerra
Alfaro
Santarem
LİZBON
PORTEKİZ
MADRİD
İSPANYA
Barselona
Katalonya
Kastellana
Valansia
Karo salon
Siyerumoreno
Linare
Sevilla
Malaga
Alikante
Palas burnu
Gata burnu
Cebelitarik
Septe boğazı
Tenta
Septe
Teyvan
Rif
Melayı
Raya
Darülkeyf
Mekine
FAS
Taza
Telemsağ
Oran
Cezayir
CEZAYİR
Meraker
FAS DAĞLARI
ATLAS
Tugurt
Bizerte
Bon burnu
Tunus
Krova
Süce
TUNUS
GAFA
Kerkene
Gabes
Şattulcerbe
Trabulusgarp
Mizrata
SİRT KÖRFEZİ
Urfila
Derne
Tobruk
Bingazi
Berka
Selum
Selum körfezi
Seydibersani
LİBYA
Bastia
KORSİKA
Ayaçyo
Bani façyo
Monte Krist
ROMA
İTALYA
Livorno
Piza
San
Rimini
Venedik
Bellano
Vicenza
Torino
Cenova
Ancona
Askoli
Siyeti
Bari
Napoli
Brendizi
Taranto körfezi
Otrant boğazı
ARNAVUTLUK
TİRANA
Durç
Sasari
SARDONYA
Oristano
Kaliyari
Trapanova
Sperlivento Br.
Kartagenora burnu
Stamboli
Katanzaro
Kalon burnu
Kalabria
Revio di
Palermo
Etna
Mesina
Katanya
Girenti
SİCİLYA
Mesina boğazı
Saraguza
TRENYEN DENİZİ
YUNAN DENİZİ
Diperi adaları
Agal adaları
Malta adası
Matabanburnu
Kalamata
YUNANİSTAN
Atina
Kevalonya
Avlonya
Elbasan
Olimpos
Larisa
Salonik
Selanik
Drama
Dedeağaç
Limni
Gulos
Midilli
Sakiz
Çanakkale
Balıkesir
İzmir
Aydın
Muğla
Sisam
Rodos
Girit
Hanya
Kanea
ADALAR DENİZİ
İSTANBUL
Marmara
Tekirdağ
Kırklareli
Edirne
Burgaz
Filibe
Rodop dağları
Gümülcine
Kastendil
Pleune
Sumnu
Slistre
Krayova
Yerköy
BÜKREŞ
SOFYA
BULGARİSTAN
Priştine
Niş
Prezep
Üsküp
Kumanova
Manastır
Karadağ
Bosna
Mostar
Dalmaçya
Ragüze
BELGRAD
YUGOSLAVYA
Zağreb
Drava N.
Segedyor
Szegedin
Arad
Kilya
Cumhatell
Balalon Gö.
BUDAPEŞTE
MACARİSTAN
Graç
AVUSTURYA
Lasbürk
Hirane dağları
Alp dağları
Viyana
Tuna N.
Münih
Gindon
BERN
İSVİÇRE
Lazan
Karpat dağları
Kisav
Lüksenburg
Vörzburg
Frankfort
Vişbaden
Düsseldorf
Kolonya
Hanover
Osnabürk
Amsterdam
Liyej
Anvers
Gent
Lille
Calais
Dover
Londra
Kent
Sussex
Hastings
Southampton
Portsmouth
Plymouth
Bristol
Cardiff
Swansea
Gloucester
Birmingham
Leicester
Nottingham
Sheffield
Leeds
Hull
Manchester
Liverpool
Chester
Shrewsbury
Cardiff
Swansea
Cambridge
Norfolk
Ipsvich
Yarmouth
Lincoln
Newcastle
Sunderland
Durham
Carlisle
Edinburg
Aberden
Dundee
Perth
Glasgow
Stirling
Belfast
Dublin
Galway
Limerick
Cork
Kerry
Donegal
Londonderry
Sligo
Mayo
Clare
Kilkenny
Wexford
Waterford
Tipperary
Kilkenny
Balear adaları
Mayorka
Minorka
Kabrer adası
Sardonya
Korsika
Malta adası
Girit
Kanea
Hanya
Rodos
Kıbrıs
Mersin
Adana
Tarsus
Antakya
Halep
Lazkiye
Beyrut
Şam
Kudüs
Akka
Haifa
Gaza
Port said
Kahire
Nil nehri
Alexandria
Rosetta
Damietta
Port said
Suez
Kızıldeniz
Akabe
Medine
Mekke
Cidde
Hodeyda
Aden
Mocha
Massaua
Kassala
Khartum
Sennar
Dongola
Wadi Halfa
Assuan
Luksor
Kena
Asyut
Minya
Beni Suef
Fayum
Gizeh
Kahire